

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON
TIEDOTUSLEHTI
No 7/2006

Tiedonjyvä

Ohjauksella kilpailukykyä
ja elinvoimaa – s. 9

Monikulttuuria vai
monokulttuuria – s. 12

41. vuosikerta
Painos 6000 kpl
Vastaava toimittaja
Liisa Harjula
puh. (014) 260 1054
liisa.harjula@adm.jyu.fi

Toimitussihteeri
Kirsi-Marja Nurminen
puh. (014) 260 1055
kirsi-marja.nurminen@adm.jyu.fi

Ilmoitusmyynti ja tilaukset
Kalevi Luoma
puh. (014) 260 1049
kalevi.luoma@adm.jyu.fi

Toimituksen postiosoite
Jyväskylän yliopisto/viestintä
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto

Käyntiosoite
Seminaarinkatu 15,
hallintorakennus, 4. kerros
Faksi (014) 260 1041

Julkaisija
Jyväskylän yliopisto
Forssan Kirjapaino 2006

Sisäinen jakelu:
Virastomestarit

ISSN 0789-4805
Seuraava numero
ilmestyy 9.2.2007

Kannessa: Adam Hill neuvoo Pa Gyi
Min Myo Mtetia matematiikan las-
kuissa. Hill opiskelee OKL:n Juliet-
ohjelmassa.
Kuva: Petteri Kivimäki

Tiedonjyvän tilaukset:
www.jyu.fi/viestinta/tiedonjyva

Juttuvinkit:
kirsi-marja.nurminen@adm.jyu.fi

Sisältö

- 4 Lyhyet
- 9 Ohjauksella kilpailukykyä ja elinvoimaa
- 10 Ohjaus yhdistää yliopiston ja työhallinnon
- 12 Monikulttuuria vai monokulttuuria
- 14 Eurooppaan syntyy ohjausalan verkosto
- 16 Nyt on minun vuoroni
- 18 Joulujyvä
- 20 Aina on kaveri, jolle soittaa
- 22 Ylös, ulos ja yliopistoliikuntaan
- 24 Miksi ruotsalaiset eivät huku?
- 25 Täällä Innsbruck
- 26 Im memoriam
- 27 Tiedonnälkään
- 29 20 vuotta kulttuurityötä
- 30 Väitökset
- 32 Summary
- 33 Kalenteri

sivu **22**

Yliopistoliikunnassa käy
viikoittain yli 2000
yliopistolaista.

| Aino Sallinen
rehtori

Osaamiskeskittymät lisäävät vaikuttavuutta

Eurooppalaista tiedemaailmaa rasittaa pirstoutuneisuus. Sekä inhimilliset että taloudelliset resurssit ovat hajallaan pienissä yksiköissä, ja päällekkäisyydet heikentävät tehoa.

Tilanteen korjaamiseksi ollaan kokoamassa voimavaroja. Maamme korkeakouluverkostoa rationalisoidaan, ja yliopistot profiloituvat vahvuksiensa varaan. Myös osaamiskeskusohjelmaa ja uusia strategisia huippuosaamiskeskittymiä kehitetään suurten konsortioiden periaatteella.

Jyväskylän yliopiston strategiset valinnat sopivat hyvin uusimpiin tiede- ja innovaatiopoliittisiin linjauksiin. Olemme rakentaneet määrätietoisesti laadukkaita innovaatioympäristöjä, jotka nojaavat vahvoihin perustieteisiin ja rajoja murtavaan monitieteisyyteen. Lipulaivojamme ovat Agora Center, Nanoscience Center ja Viveca.

Myös yliopiston hallituksen nimeämien monitieteisten osaamiskeskittymien kehittämistyö etenee kiintoisalla ja uusilla avauksilla tuottavalla tavalla. Keskittymät ovat sekä volyymiltaan että sovelluksiltaan huomattavia ja vastaavat keskeisimpiin yhteiskunnallisiin haasteisiin, esimerkiksi ikääntymiseen, lasten ja nuorten suotuisan kehityksen turvaamiseen sekä ympäristö- ja energiakysymyksiin.

Vuoden alusta toimintansa aloittaa Ihmistieteiden metodikeskus. Sen tehtävänä on edistää yliopiston pai-

noaloihin kuuluvien ihmistieteiden tutkimusedellytyksiä ja tukea yliopiston kehittymistä kansainvälisesti merkittävänä tiedeyliopistona. Laadullisena haasteena on vastata tutkimusmetodologian huiman nopeaan kehitykseen.

Jyväskylän yliopisto on noussut keskeiseksi kansainväliseksi toimijaksi kvantitatiivisten ihmistieteiden alueella ja kantanut vastuuta myös alan kansallisesta koulutustarpeesta. Yliopistossa on ihmistieteiden alueella useita huippututkimusyksiköitä. Keskus tarjoaa metodiosaamista yli tiedekuntarajojen.

Yliopistossamme toimii myös ohjausalan osaamiskeskus. Se on uudentyypinen monitieteinen ja poikkihallinnollinen yhteistyöverkosto, joka on luotu ohjausalan menetelmällistä ja strategista kehittämistä varten. Ohjauksen tarve näyttää korkea-asteella kasvavan jatkuvasti toimintaympäristön nopean muuttumisen takia. Erityisen tähdellistä on suunnata ohjausta sekä opintojen tehostamiseen että työurien suunnitteluun opiskelijoiden työllistymisen helpottamiseksi.

Keskus ei hyödytä pelkästään oman yliopistomme opiskelijoita, vaan sillä on valmius toimia myös EU:n ministerineuvoston suosituksen mukaisena kansallisena ohjauksen tutkimus- ja kehittämissyksikkönä. Yhä useammalla yliopistomme osaamiskeskittymällä on siis potentiaalia kantaa myös valtakunnallista vastuuta, mikä lisää toimintamme vaikuttavuutta.

Presidentti Tarja Halosta olivat vastassa järjestäjät Matti Hilli henkisen maanpuolustuksen liitosta (vas.), Jyväskylän kaupunginjohtaja Markku Andersson, yliopiston rehtori Aino Sallinen sekä Keski-suomalaisen päätoimittaja Erkki Laatikainen.

Toiminta EU:ssa on tärkeintä turvallisuuspolitiikkaa

Päärakennuksen juhlasaliin mahtuu noin 750 kuulijaa. Se ei riittänyt tämänvuotisen Martti Ahtisaari -luennon yleisölle, vaan toistastaa kiinnostunutta jäi ovien taakse. Tasavallan presidentin **Tarja Halosen** luennon aiheena oli Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka.

Nato on aina ajankohtainen, vaikka vastikään Nato-päätöksiä tuupattiin yli seuraavan vaalikauden. Samaa maltillisuutta korosti presidentti Halonen.

– Suomi ei ole liittymässä. Osallistumme Naton rauhankumppanuusohjelmaan. Seuraavan kerran hakemista pohditaan vuonna 2008, kun tehdään uutta turvallisuus- ja puolustuspoliittista selontekoa.

Halonen on kansanäänestyksen

kannalla, jos jäsenyyden hakemiseen päädytään.

– Takaoven kautta emme ole menossa. Suomessa on kansanäänestystä käytetty säästeliäästi – vain EU:n jäsenyyttä haettaessa ja viinaa vapautettaessa.

Naton sijasta Halonen korosti EU:n merkitystä Suomen turvallisuudelle.

– Hyvät suhteet naapureihin ja lähialueiden maihin on turvallisuuspolitiikkamme kulmakiviä. Suomi on EU:n aktiivinen jäsen. EU:n ulkopolitiittisen toiminnan tehostaminen on yksi tavoitteistamme. Siihen kuuluvat muun muassa nopean toiminnan joukot. Myös perinteistä kriisinhallintaa tarvitaan edelleen.

Maailmanpolitiikassa Suomi haluaa kantaa vastuunsa turvallisuus-

desta.

– Esimerkiksi ympäristökysymyksiä ratkottaessa tarvitaan yhteistyötä. Samoin oikeudenmukaisuuden edistäminen on Suomen etujen mukaista. YK voisi toimia tehokkaammin, mutta ratkaisua siihen ei ole vielä keksitty.

Yleisöllä oli runsaasti kysymyksiä presidentille. Ne käsitelivät muun muassa Natoa, YK:ta, EU:n perustuslakiprosessia ja Suomen toimintaa rauhanturvajoukoissa.

Martti Ahtisaari -luento järjestettiin seitsemättä kertaa. Luennon järjestävät yhteistyössä Keski-Suomen henkisen maanpuolustuksen liitto, Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän yliopisto ja sanomalehti Keski-suomalainen.

Ihmistieteiden metodikeskus vahvistaa huippututkimusta

Rehtori on perustanut Jyväskylän yliopistoon Ihmistieteiden metodikeskuksen vuosiksi 2007–2012. Ihmistieteiden tutkimusmetodologia on nimetty yhdeksi yliopiston viidestä monitieteisestä osaamiskeskitymästä. Ihmistieteiden metodikeskus edistää ihmistieteiden määrällisten ja laadullisten tutkimusmenetelmien kehittämistä sekä koordinoi osaamiskeskitymän toimintaa.

Keskus tukee tiedekuntien tohtorikoulutusta järjestämällä metodikoulutuksen lisäksi tieteenfilosofiaa ja tutkimuseettisiä kysymyksiä koskevaa koulutusta.

Keskus vahvistaa yliopistossa tehtävää huippututkimusta. Yliopiston tutkimuksen huippuyksiköistä neljä toimii ihmistieteiden alalla. Näitä ovat psykologian, politiikan, englannin kielen ja mielen historian yksiköt.

– Jyväskylän yliopisto haluaa pro-

filoitua kansainvälisesti merkittäväksi ihmistieteiden metodiosajaksi. Metodikeskus on järeä tuki tälle tavoitteelle ja merkittävä investointi laatuun ja poikkitieteelliseen toimintaan. Keskus koordinoi ja toteuttaa yhteistä metodiopetusta yli tiedekuntarajojen, mikä tuottaa laitoksille kustannussäästöjä ja tarjoaa tasokasta palvelua. Keskuksen johtoon rekrytoidaan metodologian professori, rehtori **Aino Sallinen** valottaa tulevaisuuden suunnitelmia.

Kaikilla ihmistieteisiin kuuluvilla koulutusaloilla toimiva keskus si-joitetaan yhteiskuntatieteelliseen tiedekuntaan. Keskuksella on johtokunta, johon nimitetään puheenjohtajaksi professori Risto Heiskala ja jäseniksi tutkimusjohtaja Hannakaisa Isomäki, professori Lauri Laakso, professori Sirpa Leppänen, professori Esko Leskinen, professori Timo Saloviita ja professori Jouni Välijärvi.

Yliopistotietoa Studia-messuilta

Lukiolaisille ja abiturienteille suunnatut Studia-messut järjestettiin loka-marraskuun vaihteessa Helsingissä 14:n kerran. Jyväskylän yliopisto osallistui messuille omalla osastollaan yhdessä Avoimen yliopiston kanssa.

Kävijöitä kolmipäiväisessä ta-
pahtumassa oli noin 15 800. Heitä kiinnosti muun muassa, milloin valintakokeet järjestetään ja millaiset ne ovat. Myös sivuaineista kyseltiin, samoin kuin opiskelija-asuntoilanteesta.

Opiskelualoista kävijöitä kiinnostivat eniten liikunta, opettajan-
koulutus, psykologia, luonnontie-

teet, viestintäaineet ja taloustie-
teet.

Yliopiston osastolla kokeiltiin ensimmäistä kertaa suuntaa antavaa pistelaskuria, jonka avulla hakemista harkitsevat saattoivat tarkistaa, ylittyykö yliopiston kyn-

– Se oli suuri menestys, ja moni toivoi sitä julkiseenkin levitykseen. Vertailuna käytimme viime kesän valintakokeiden alimpia sisäänpääsypisteitä, kertoo opintohallintopäällikkö **Tuula Maijanen**.

Kävijät saattoivat myös nettiyh-

Juha Karvosen gradu palkittiin

Jyväskylän yliopistosta valmistuneelle KTM Juha Karvoselle on myönnetty 1000 euron palkinto vuoden parhaasta ihmisen ja teknologian vuorovaikutus -aiheisesta opinnäytetyöstä. Tunnustuksen myönsi SIGCHI Finland.

Karvosen pro gradu ”Mobiilipe-
lin pelattavuuden arviointi” on ajankohtainen, sillä tietokonepele-
en markkina-arvo on jo ylittänyt elokuvateollisuuden markkina-ar-
von, ja pelit ovat nousseet teini-
poikien harrastuksesta yleisesti hyväksytyksi ja arvostetuksi viih-
teen muodoksi. Pelattavuuden määrittelemiseen tarkoitettun kri-
teeristön kehittäminen on myös vielä alkutekijöissään.

Videoitujen luentojen käyttö vaatii aina luvan

Tekijänoikeusneuvosto on antanut Tieteentekijöiden liiton pyynnös-
tä lausunnon luentojen videoinnista ja videoiden käyttöoikeuksista.

Tekijänoikeusneuvoston mukaan luentoja voidaan videoida vain tilapäiseen opetuskäyttöön. Mikäli yliopisto haluaa välittää luennon eteenpäin esimerkiksi verkossa, on käyttöoikeuden laajentamisesta tehtävä aina sopimus luennoitsijan ja yliopiston välillä. Myös luennon reaaliaikainen välitys toiselle paikakakunnalle esimerkiksi verkkovideoona tai videoneuvottelun välityksellä on luvanvaraista.

Jyväskylän yliopiston virtuaali-
yliopistohanke kehittää yhteis-
työssä yliopiston kirjaston kanssa luentovideoinneista tehtävien teki-
jänoikeussopimusten luomis- ja hallintajärjestelmää.

Kansa pitää kvintistä

Kun Joel Hallikainen kajauttaa radiossa ”Turhaan, aivan turhaan”, jatkaa hän keskiaikaista gregoriaanista ja toisaalta kalevalaisen laulun kvintin käytön perinnettä.

– Suomalaiset ovat tottuneet purkamaan ahdistustaan ja murhettaan musiikin kautta ja erityisesti käyttämällä kvintti-intervallia. Tämä näkyy esimerkiksi monissa Unto Monosen kappaleissa, todisti Tampereen yliopiston dosentti **Pekka Jalkanen** Dies Mediaevalis -tutkijatapahtumassa Jyväskylässä lokakuussa.

Etenkin vuonna 1702 julkaistun virsikirjan kappaleet iskostuivat suomalaisten mieleen niin hyvin, että virsistä tehtiin kansan suussa muunnelmia. Syntyivät niin sano-

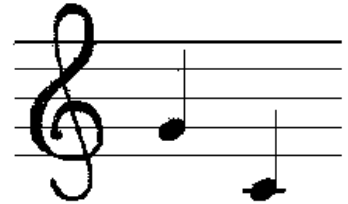
tut kansan koraalit.

– Kirkollinen liturgia rakentuu dramaturgisesti siten, että ahdistuksesta ja synnistä kertova kvintti-sävel, katabasis, tulee heti alussa. Näin ikään kuin nostetaan kissa pöydälle. Ihmiset hätkäytetään, jonka jälkeen tarjotaan sielunhoitoa.

Kokemus kvintin hyvydestä siirtyi sukupolvelta toiselle. Niinpä se putkahtaa esiin suomalaisessa iskelmässäkin, joka tunnetusti on mollivoittoista.

– 1920–30-luvuilla noin 40 prosenttia kappaleista kulki kvinttikehyksessä. Samoin 1970-luvun ”itse-tilitysiskelmissä” kvintti oli yleinen. Näitä ovat esimerkiksi ”Elämän valttikortit” tai ”Viikonloppuisä”.

Miksi ahdistusta kuvaava sävel sit-

Kvintti

ten miellyttää suomalaista korvaa?

– Suomen kansa on kokenut kovia sodista nälkään ja puutteeseen. Ja kun puute hellitti, ahdisti yhteiskunnan modernisaatio. Kvinttikehyksessä tarjotaan sopivan kieliopin, jonka avulla käsitellä henkilökohtaisia tuntemuksia yhdessä, uskoo Jalkanen. -KMN

Antiikista apua esitelmöintiä vastaan

Suomessa on käynnissä puhe-taitobuumi. Lehdet julkaisevat asiantuntijoiden analyyseja poliitikkojen puheista ja kirjoittavat juttuja aiheesta. Puhetaito onkin keskeinen taito, sillä monet tärkeät asiat ratkaistaan puheella. Lait laaditaan puhumalla niistä, ja valtionpäämiehet tekevät sopimuksia puhutun pohjalta.

Teologian tohtori **Juhana Torikin** mukaan suomalaisten puhujien ongelma on ”esitelmöinti”. Tällöin asiaa pidetään osallistujien yhteyttä tärkeämpänä, vaikka vuorovaikutus on kaiken puhetaidon ydin.

JONNA MARKKULA

– Ennen muuta puhe pitäisi nähdä taitona, jota voi oppia ja kehittää, Torkki sanoi.

Asenteenmuutoksen jälkeen lääkkeet suomalaiseen puhekulttuuriin löytyivät antiikista. Amerikan ja Euroopan sivistyneet puhijat käyttävät edelleen 2000 vuotta vanhaa hyvän puheen kaavaa, johon kuuluu kevyt aloitus, johdanto, väite, perustelut, vastaväitteet ja lopetus. Lopetuksessa nostetaan vielä esiin puheen tärkein asia.

Torkki puhui puheviestinnän ai-nejärjestön Parkun järjestämässä puhetaioseminaarissa Jyväskylässä. -HK

Paula on Suomen paras

Jyväskylän Kirittäret voitti jälleen kerran pesäpallon Suomen mestaruuden. Taloustieteitä opiskeleva **Paula Rautiainen** pelasi Kirittärien paidassa jo kuudetta kertaa finaaleissa. Joukkueen kapteenistossa toiminut Rautiainen sai kultamitalin lisäksi naisten Superpesiksen parhaan pelaajan tittelin.

– Eihän se titteli elämää muuta, mutta tietysti arvostus on hieno homma. Olen pelannut seitsemän vuotta Jyväskylässä hienossa seurassa, kiittelee Rautiainen.

Rautiainen aikoo ensi vuonna tavoitella uusia historian merkkipylväitä ja on päättänyt jatkaa joukkueessa ainakin yhden kauden. Kuluvana lukuvuonna hän aikoo myös saattaa opintonsa gradua vaille valmiiksi.

– Minulla on nyt menossa kuudes vuosi yliopistolla. Taloustieteiden lisäksi olen kirjoilla OKL:ssa. Tulevaisuuden ammatista en vielä tiedä. Olen opiskellut taloushallintoa, opettamista ja johtamista, joten eiköhän niistä jotakin löydy.

ERKKI LAMBERG

Lapuan Virkiässä pesisuransa aloittanut Rautiainen uskoo urheilun kokemuksista olevan hyötyä työelämässäänkin.

– Pesäpallo on joukkuelaji, jonka suola ovat mukana olevat ihmiset. On osattava tulla toimeen kaikkien kanssa ja keskusteltava ristiriidoista. On uskomaton tunne, kun yhdessä päästään tavoitteisiin. -KMN

Lassi Nummelle yliopiston mitali

Rehtori Aino Sallinen myönsi lokakuussa kirjailija, taiteilijaprofessori **Lassi Nummelle** yliopiston mitalin. Mitali voidaan antaa yliopiston toiminnan kannalta ansioituneelle henkilölle. Nummi on muun muassa kirjoittanut vuonna 2000 Jyväskylän yliopiston promootioon runon Kuuntele, kuule. Mitalin luovutti Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran 175-vuotista-pahtumassa rehtorin puolesta yliassistentti **Katriina Kajannes**.

OTAVA/ARTO VUOHELAINEN

Jyväskylään rahoitus viidelle kehittämishankkeelle

Opetusministeriö tukee viittä Jyväskylän yliopiston rakenteellisen kehittämisen hanketta. Hankkeiden tavoitteena on tuottavuuden edistäminen sisäisiä rakenteita ja palveluja uudistamalla sekä yhteistyön lisääminen yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja sektori-tutkimuslaitosten kanssa.

Jyväskylään hankerahoitusta saatiin toimintaterapiakoulutuksen loppuunsaattamiseen. Nykyisen laajuisen opetuksen loppuosa vuonna 2009 halutaan varmistaa opiskelijoiden asema. Rahaa

saatiin myös musiikin aineenopettajakoulutuksen kehittämiseen.

Yliopiston sisäisistä hankkeista tukea sai rakenneuudistusta edistävän yliopistokoulutuksen toimintamallin kehittäminen avoimen yliopiston ja ainelaitosten yhteistyönä. Hankkeessa edistetään korkeakoulutukseen pääsyä avoimen yliopiston väylän kautta.

FITECO eli Flexible Information Technology Education in Cooperation -hankkeessa suunnitellaan Keski-Suomen informaatiotekno-

logian alan nuorisoasteen ja aikuiskoulutuksen kattava avoimen korkeakoulutuksen pilottiväylä. Kumppanina hankkeessa on Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Opetusministeriö tukee yliopiston yhteistyön tiivistämistä alueella toimintaansa vahvistavien ja yksiköitä perustaneiden sektori-tutkimuslaitosten kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat VTT, Riista ja kalatalouden tutkimuslaitos, Suomen ympäristökeskus ja Stakes.

Ohjauksella kilpailukykyä ja elinvoimaa

Tutkintojen suunnitteluun tarvitaan logistiikkaa

Urasuunnittelun käsite on viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana muuttunut melkoisesti. Pitkistä työurista on tullut lyhytkestoisempia työsuhteita, jolloin työntekijöiden on tunnettava oma markkina-arvonsa ja osattava myydä taitojaan. Ohjauksella on suora yhteys osaavan työvoiman ja alueellisen kilpailukykyyn kehittämiseen.

– Arviointien mukaan ohjauksen ongelma on ollut keskittyminen yksittäisiin valintatilanteisiin, ei elämänhallintaan kokonaisuudessaan. Koulutustarjonnan monipuolistuessa haasteena on, miten asiakas osaa navigoida itselleen sopivan koulutuksen. Koulutusten suunnittelussa pitäisi ottaa huomioon myös työmarkkinoiden tarpeet. Nyt ohjauspalvelut eivät ole aina lähteneet asiakkaan eivätkä työnantajien tarpeista, vaan koulutusintituutioiden omista intresseistä, toteaa **Raimo Vuorinen** Koulutuksen tutkimuslaitoksesta.

Ohjauksen merkitys on vähitellen ymmärretty koko maanosassa. Euroopan Unioni alkoi kiinnostua ohjauksen vaikutuksesta kilpailukykyyn väestön ikääntyessä.

– Olemassa olevat tiedot ja taidot olisi saatava hyödynnettyä. Suomessa haasteita ovat sisäinen muuttoliike sekä palvelujen säilyttäminen haja-asutusalueilla ja niiden

riittävyys kasvukeskuksissa. Globaalin kilpailun käänöpuoli eli tuotannon siirto muihin maihin syö alueellista kilpailukykyä ja elinvoimaa, pohtii Vuorinen.

Yhteistyöhön on halua

Ohjauksen tavoite on yksilöllisen kehityskaaren hallintaan tarvittavien välineiden rakentaminen. Suomessa palveluja tuottavat ensisijaisesti koulutusorganisaatiot ja työvoimatoimistot.

– Euroopassa myös yksityiset ja järjestöt tuottavat ohjauspalveluja. Niiden ulkoistamisessa on ollut ongelmia. Kustannukset ja byrokratia ovat lisääntyneet ja palvelujen laatu kirjavoitunut. Tavoitteena ollut asiakaslähtöisyys ei ole aina toteutunut, kertoo Vuorinen.

Jyväskylässä järjestetty EU-seminaari *Building the stepping stones* on yksi osoitus siitä, että Suomi on ottanut ohjauskysymyksen omakseen.

– Monia kehittämislinjauksia tehtiin jo ennen EU:n suosituksia. Esimerkiksi korkea-asteella opiskelijoiden henkilökohtaiset opintosuunnitelmat on kirjattu opiske-

lijoiden subjektiivisiksi oikeuksiksi. Perusasteella ja lukiossa opetussuunnitelmien perusteet on uudistettu. Valtio tukee yhteistyöhankkeita ja järjestää täydennyskoulutusta ohjaajille. Tämän koulutuksen on jo suorittanut kolmasosa Suomen ohjaajista, luettelee Vuorinen.

Jyväskylän yliopiston siipien suojassa sijaitseva ohjausalan osaamiskeskus kertoo sekin siitä, että alueella on halua yhteistoimintaan. Ohjauksen koordinoitiryhmä on puolestaan juuri päivittänyt ohjauksen kokonaissuunnitelmaa.

– Haasteena on jatkossa, miten opiskelijoille näkyvien palvelujen lisäksi ohjausta voidaan kehittää osana yliopiston kokonaisuutta ja kustannustehokkuutta.

Logistiikkaa ja pedagogiikkaa

Vuorisen mukaan Suomessa ei ole käytössä palautejärjestelmää, joka kertoisi, mitä ohjaukseen sijoitetut resurssit tuottavat tai millaisia ohjauksen tarpeita puutteellinen koulutuksen suunnittelu aiheuttaa.

– Esimerkiksi opiskelijoiden halutaan valmistuvan viidessä vuodessa. Tähän pyritään tällä hetkellä kiristämällä oikeutta opintotukeen. Opintojen pitkittyminen ei ole kuitenkaan aina opiskelijasta kiinni. Esimerkiksi poikkeaminen laitosten tarjoamista koulutusohjelmista saattaa aiheuttaa opintoaikojen pitenemistä. Jos opiskelijoille halutaan tarjota eri osista koottavia tutkintoja, pitäisi olla myös logistisesti mahdollista suorittaa ne suunnitellussa ajassa. Ennaltaehkäisevän ohjauksen kehittäminen tarkoittaa myös pedagogisen kulttuurin muutosta, korostaa Vuorinen.

Vuorinen heittää palloa laitoksille, joiden pitäisi miettiä ohjausta uudesta näkökulmasta.

– Kyse ei ole vain siitä, miten opiskelijat löytävät laitoksen tarjonnan vaan miten opiskelija pystyy yhdistelemään oppiaineita yli laitosrajojen niin, että hänen tutkintonsa palvelee sekä opiskelijan omia että työnantajien tarpeita.

– Ohjausta huudetaan mantrana joka paikkaan, mutta yksin sen lisäys ei tuo muutoksia vaan ajattelutavan pitäisi uudistua tarve- ja kysyntälähtöiseksi, Vuorinen muistuttaa.

TEKSTI ja KUVA Kirsi-Marja Nurminen

Ohjaus yhdistää yliopiston ja työhallinnon

Työhallinnon henkilökunta tarvitsee yhä enemmän ohjauksellisia keinoja kohdataan asiakkaitaan. Aluksi koulutustarpeeseen pyrittiin vastaamaan itse, mutta muutama vuosi sitten työministeriö lähti virittelemään yhteistyötä yliopiston ohjauskoulutuksen kanssa.

– Työvoimaopisto oli mukana suunnittelemassa ohjauksen maisteriohjelman opetussuunnitelmaa. Tuolloin jo ymmärsimme, että vastaavasta koulutuksesta olisi apua meidänkin kohderyhmillämme, kertoo Työvoimaopiston rehtori **Ari Hyryläinen**.

Ohjauksen asiakastyön opintokokonaisuudessa opiskelee 15 työhallinnossa työskentelevää. Ensimmäi-

nen ryhmä saa opintonsa valmiiksi tänä jouluna.

– Opiskelijat ymmärtävät paremmin nivelvaiheessa olevia asiakkaita eli esimerkiksi koulunpenkiltä työnhakijoiksi tulevia, kun he tietävät kouluelämän ohjauksen käytännöistä - ja päinvastoin, uskoo Hyryläinen.

Vaikeatkin kysymykset kysyttävä

Hyryläinen näkee ohjauksen olevan avaavana.

– Aikuista ohjatessa otetaan huomioon hänen elämäkokemuksensa, se mitä hän nyt on ja mitä voisi olla. Olen käyttänyt termiä paikanta-

Työvoimaopiston rehtori Ari Hyryläinen uskoo yhteisen opintokokonaisuuden hyödyntävän molempia osapuolia.

Monitieteinen maisteriohjelma palvelisi kaikkia

Ohjausalan ammattilaisten koulutus on Suomessa kehittynyt 1970-luvulta lähtien osana koulutusjärjestelmän uudistuksia, ja ohjaajia on ensisijaisesti koulutettu oppilaitoksiin. Ohjauksella on kuitenkin kysyntää muuallakin.

– Alan asiantuntijuutta tarvitaan myös ohjausta tukevien järjestelmien kehittämisessä ja henkilöstöhallinnossa. Yliopistojen eri laitoksilla on osaamista, jota uudelleen yhdistämällä voitaisiin rakentaa ohjausalan asiantuntijakoulutusta, tietää Raimo Vuorinen.

Vuorinen ehdottaakin, että yliopistossa voitaisiin selvittää, miten toteuttaa ohjausalan asiantuntijatehtäviin pätevöittävä monitieteinen maisteriohjelma.

– Pääaineena perinteisen kasvatustieteen rinnalla voisi olla esimerkiksi psykologia, sosiologia, viestintä, taloustiede tai tietojärjestelmätiede. Tällainen monitieteinen ryhmä voisi kohdentaa opinnäytteensä ja mahdolliset jatkotutkintonsa myös yliopiston sisäisten palvelujen kehittämiseksi.

Toteutuksessa voisivat Vuorisen mielestä olla mukana esimerkiksi Työvoimaopisto, Stakes, Rehtori-instituutti, Johtamistaidon opisto tai paikalliset yritysvalmennukseen keskittyvät yritykset.

– Silloin toteutuisivat konkreettisesti yliopiston perustehtävät tutkimus, koulutus ja alueellinen kehittäminen. Syntyvät toimintamuodot olisivat myös tuoteistettavissa. Tämän tyyppinen maisteriohjelma olisi erittäin kysytty kansainvälisesti, ja sen toteuttamiseen eurooppalaisena maisteriohjelmana olisi todennäköisesti helppo löytää partnereita, uskoo Vuorinen.

linnon

minen, esimerkiksi suhteessa muutokseen. Paikantamisen avulla ihminen tietää, mitä hänen tarvitsee huomenna osata.

Työhallinto pyrkii työllistämään asiakkaansa mahdollisimman nopeasti.

– Puhutaan niin sanotusta vahvasta alusta, jolloin selvitetään, mitä pitää tehdä. Ohjauksellinen ote on tässä vaiheessa olennaista. Henkilöstön pitää rohjeta tehdä vaikeita kysymyksiä ja ottaa kantaa asiakkaan elämäntilanteeseen.

Työvoimaopisto suunnittelee koulutuksensa hallituksen ja työministeriön linjaamien tarpeiden pohjalta. Välillä yhteiskunnan muutoksiin on reagoitava nopeasti.

– Esimerkiksi tällä hallituskau-

della voimaan tullut muutosturva tarkoittaa, että työvoimaviranomaisten on tultava mukaan irtisanomistapauksissa jo varhaisessa vaiheessa. Jos näin tapahtuu, pystymme rakentamaan siltoja eri osapuolien välille. Tiedämme esimerkiksi, missä päin Suomea työvoimaa tarvitaan, kertoo Hyyryläinen.

Ohjauksellisuuden lisäksi muita ajassa olevia koulutustarpeita ovat johtaminen ja asiakaspalvelun taidot.

Laaja yhteistyöverkosto

Jyväskylässä sijaitseva Työvoimaopisto kouluttaa vuosittain noin

1000 työvoimahallinnon työntekijää. Opisto on perustettu vuonna 1974, ja se on työministeriön yksikkö.

– Aikaisemmin olimme kurssipaikka, nykyisin opinnot ovat pitkäkestoisempia. Meillä on 72 vuodepaikkaa, jolloin opiskelijat voivat asua täällä.

Yliopiston lisäksi Työvoimaopisto tekee Keski-Suomessa yhteistyötä Jyväskylän Aikuisopiston kanssa. Maanlaajuisesti kumppaneita ovat useat ammattikorkeakoulut ja muut koulutusten tuottajat.

– Meillä on verkostomainen tyyli toimia. Yhteistyöhankkeita kehitellään varmasti lisää, lupaa Hyyryläinen.

OKL:n Juliet-ohjelmassa opiskelevat Lauri Puustinen ja Adam Hill pohtivat Pa Gyi Min Myo Mtetin kanssa todennäköisyyslaskuja. Helmi-projekti tukee ja kannustaa maahanmuuttajanuoria opinnoissa. Mininkin tähtäimessä on ylioppilastutkinto.

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen

KUVAT Petteri Kivimäki

Monikulttuuria vai monokulttuuria

Monikulttuuriseen ohjaukseen voi osallistua koko perhe

Kun kaupungin virkamiehet lähtevät kotiin, täyttävät Jyväskylän kaupungin maahanmuuttajayksikön tilat lapset ja nuoret. Kaksi kertaa viikossa huhkitaan läksyjen parissa. Ohjaajina toimivat eri alojen opiskelijat ja vapaaehtoiset yliopistolta ja ammatti-korkeakoulusta.

Toiminnan taustalta löytyy Helmi-projekti ja sen projektikoordinaattori **Lachen Abahassine**, joka käynnisti läksykerhot kolmisen vuotta sitten.

– Maahanmuuttajalapsilla ja -nuorilla voi olla vaikeuksia läksyjen kanssa. Kerho tukee heidän koulunkäyntiään ja ennaltaehkäisee syrjäytymistä. Lapset ja nuoret

ovat motivoituneita opiskelijoita, ja kerhon avulla yrittään tämä motivaatio säilyttää, Abahassine kertoo.

Abahassine otti jo alkuvaiheessa yhteyttä oppilaitoksiin, koska halusi laajentaa toiminnan maahanmuuttajaympyröiden ulkopuolelle.

– Opettajaksi opiskeleville kerho tarjoaa mahdollisuuden tutustua monikulttuuriseen ympäristöön ja esiin nouseviin ongelmiin. Esimerkiksi oppimateriaaleja ei aina ole suunniteltu muista kulttuureista tuleville. Tekisi-kin mieli puhua monikulttuurisuuden sijasta monokulttuurista.

Abahassinen mielestä yliopiston ja kaupungin maa-

hanmuuttajatoiminnan yhteistyön lisäämiselle olisi tilaus.

– Monikulttuurinen ympäristö ja Helmi-projekti voisivat toimia tutkimuskenttänä ja opinnäytetöiden aiheena, hän ehdottaa.

Toimintaan osallistuvat opiskelijat saavat ohjaustyöstään opintopisteitä. Vuosittain mukana on yli 100 opiskelijaa eri oppiaineista. Ohjattavia on 60–70.

– He tulevat kaikki kerhoon oma-aloitteisesti, muistuttaa Abahassine.

Jassin Rezaï on Helmi-projektin ensimmäisiä nuoria. Hän kirjoittaa tänä vuonna ylioppilaaksi.

– Rezaï toimii mentorina, isoveljenä nuoremmille maahanmuuttajille. Mentoritoiminnan tavoite onkin, että nuoret ottavat vastuun yhteisönsä lapsista, selventää Abahassine.

Rezaï voi esimerkiksi puuttua havaitsemiinsa vääryyksiin tai antaa neuvoja opinnoissa.

– Keskustelen yleensä myös vanhempien kanssa. He suhtautuvat minuun pelkästään myönteisesti, iloitsee Rezaï.

Opitaan toisiltamme

Monikulttuurisen ohjauksen käsitteen historia ei ole kovin pitkä.

– Oikeastaan vasta 1980-90-lukujen taitteessa on ohjausalalla alettu laajemmin ottaa huomioon kulttuurien väliset erot, kertoo OKL:n ohjaajakoulutuksen lehtori **Sauli Puukari**.

Suurin haaste yksilökeskeisessä kulttuurissa elävissä länsimaissa on Puukarin mukaan kohdata yhteisöllisiä kulttuureista tulevat ihmiset.

– Esimerkiksi ammatinvalintavaiheessa perhe ja yhteisö voivat voimakkaastikin vaikuttaa yksilön valintoihin. Näin ohjauskeskusteluissa pitäisi tarvittaessa olla mukana koko perhe.

Kun nuoret länsimaistuvat vanhempiaan nopeammin, syntyy perheessä jännitteitä.

– Ohjaajan on pyrittävä edistämään dialogin syntymistä aina kun mahdollista.

Oleellista monikulttuurisessa ohjaustilanteessa on, että kaikki osapuolet oppivat toisiltaan.

– Se edellyttää myös avoimuutta kohdata toinen ihminen. Tarvitaan oman maailmankatsomuksen tiedostamista ja ymmärrystä siitä, miten hahmottaa todelli-

suutta. Se on samalla matka omaan minuuteen, pohtii Puukari.

Alueiden ja kuntien välillä on eroja maahanmuuttajapalveluissa.

– Joskus vähän lyhytnäköisesti etsitään säästöjä niistä, vaikka maahanmuuttajien työelämään pääsy olisi yhteiskunnalle eduksi, muistuttaa Puukari.

Yliopistolla kansainvälisiä opiskelijoita ohjaa ennen kaikkea kansainvälisten palvelujen yksikkö.

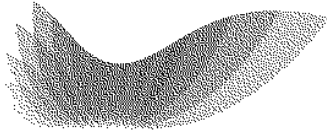
– He ovat menestyksekkäästi pitäneet kansainvälisyyttä esillä. Myös laitostasolla tietoisuus kansainvälisyyden vaatimuksista on lisääntynyt, uskoo Puukari.

Kulttuurien välisiä siltoja rakennetaan esimerkiksi isäntä- ja tutorperheiden avulla sekä järjestämällä yhteisiä illanviettoja ja tutustumistilaisuuksia. Suomalaiset voisivat Puukarin mielestä katsoa peiliin suhtautumiseensa ulkomaalaisiin.

– Meidän pitäisi olla aloitteellisempia ja madaltaa tutustumisen kynnyksiä.

Jassin Rezaï (oik.) on siirtynyt ohjattavasta mentoriksi, nuorempien maahanmuuttajien isoveljeksi. Lachen Abahassine tekee Helmi-projektissa töitä, jotta lapset ja nuoret saisivat koulunsa menestyksekkäästi suoritettua.

eu2006.fi

Eurooppaan syntyy ohjausalan verkosto

– Yliopistojen tulisi olla eturintamassa elinikäistä ohjausta kehitettäessä, korosti komissaari **Ján Figel'** Jyväskylässä marraskuussa järjestetyssä EU-konferenssissa.

Konferenssissa käsiteltiin ohjauksen mahdollisuuksia edistää elinikäistä oppimista ja tukea kansalaisten oppimisen ja työuran hallintaa. Konferenssi kokosi yhteen yli 160 ohjauksen asiantuntijaa eri puolilta Eurooppaa.

Figel' piti Jyväskylässä järjestettyä konferenssia merkittävänä, sillä sen aikana vertailtiin kansallisia käytäntöjä ja kokemuksia eri maiden kesken. Kansallisissa tiimeissä oli mukana edustajia työvoimahallinnosta, kansalaisjärjestöistä sekä opetus- ja koulutusaloilta.

– Konferenssi on alku jollekin aivan uudelle. Komissio etsii nyt hankkeita, joiden avulla perustettaisiin laaja-alainen, eurooppalainen ohjausverkosto. Myös kansallisesti voitaisiin perustaa ohjauksen foorumeita, Figel' ehdotti.

Seitsemän miljardia elinikäiseen oppimiseen

Suomi vie EU:n puheenjohtajakaudellaan satamaan uuden elinikäisen oppimisen ohjelman, joka käynnistyy ensi vuoden alussa.

– Seitsenvuotiseen ohjelmaan on varattu seitsemän miljardia euroa. Rahoilla tuetaan yhteistyötä koulutuksen järjestämisessä sekä vanhoja olemassa olevia ohjelmia, kuten Comenius ja Sokrates, kertoi opetusministeri **Antti Kalliomäki**.

Ohjelma tukee EU:n kehittymistä tietoyhteiskuntana ja pyrkii lisäämään yhteenkuuluvuutta.

– Ohjelmaan osallistuvat voivat parantaa esimerkiksi eurooppalaisten kielten ja kulttuurien osaamistaan.

Työvoiman liikkuvuuden parantamiseen liittyy myös opiskelijavaihdon edistäminen ja opintosuoritusten hyväksi lukeminen eri maissa.

– Tässä suhteessa Suomi ei ole esimerkkimaa, vaan

Komissaari Ján Figel' ja opetusministeri Antti Kalliomäki kertoivat tulevista ohjausalan hankkeista. Ensi vuoden alussa käynnistyy seitsenvuotinen elinikäisen oppimisen ohjelma, jolla tuetaan yhteistyötä koulutuksen järjestämisessä.

meillä on vielä tekemistä kansainvälisessä koulutuksessa, tunnusti ministeri Kalliomäki.

EU:ssa on valmisteilla eurooppalaisten tutkintojen ja niiden tuottaman osaamisen vertailua helpottavia välineitä.

– Samoin ammatilliseen koulutukseen kehitellään opintosuoritusten siirtojärjestelmää.

Koulutus on initiaatio yhteiskuntaan

EU-konferenssiin osallistui myös eurooppalaisten korkeakoulujen ohjaukseen erikoistuneiden yhdistyksen Fedoran puheenjohtaja **Gerhart Rott**. Hän muistutti yliopistojen perustehtävästä, tiedon tuottamisesta.

– Tulevaisuuden haaste on tutkintojen yhdenmukaistaminen, Rott pohti.

Rott on koulutukseltaan psykoterapeutti ja ymmärtää hyvin, miten vaikeassa iässä nuoret opiskelijat ovat.

– Koulutus on heille ikään kuin initiaatio yhteiskuntaan. Miten pystymme auttamaan nuoria siinä prosessissa? Yliopistoilla on toisaalta pitkä kokemus yksilöiden tukemisesta. Olemassa oleva tieto on vain sopeutettava nyky-yhteiskuntaan ja sen tarpeisiin.

Rott on innostunut suomalaisesta Hops-järjestelmästä.

– Uusia systeemejä on koko ajan kehitettävä, myös oppimiseen liittyen.

Konferenssin järjestäjiin kuulunut **Raimo Vuorinen** Koulutuksen tutkimuslaitoksesta luonnehtii tapahtumaa rakentavaksi.

– Saimme aikaan konkreettisiakin asioita. Kansainvälistä ohjausalan verkostoa ryhdytään kokoamaan. Lisäksi sovimme kokoontuvamme muutaman vuoden välein. Suomen ryhmässä sovittiin, että kansallinen ohjauksen strategia pitäisi nyt saada valmisteluun.

Konferenssia saattoi seurata myös Internetistä. Sivua ladattiin aina Australiaa ja Kanadaa myöten. Kaiken kaikkiaan katsojia netissä oli pari sataa.

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen
KUVA Petteri Kivimäki

Nyt on minun vuoroni

Kokkolan Maisterihautomo juhli 10-vuotista toimintaansa

Chydenius-insituutissa Kokkolassa toimivan Maisterihautomon kymmenvuotisen toiminnan parhaita mannekiineja ovat ne 400 opiskelijaa, jotka ovat hautomon tuella saaneet gradunsa tehtyä. Lisäksi kymmenen toimintavuoden aikana on nostettu esille graduohjauksen tärkeyttä, tehty oppaita ohjaajille ja opiskelijoille sekä levitetty toimintamallia muuallekin Suomeen.

Suomessa arvioidaan olevan noin 15 000 gradua vaille valmista opiskelijaa. Opintojen lepäämään jäämiseen on monia syitä.

– Suurin osa keskeyttäneistä on naisia, jotka ovat muuttaneet perheen perässä pois opiskelupaikkakunnalta. Työelämässä tutkintoja kuitenkin vaaditaan. Niinpä

monet perheenäidit ajattelevat, että nyt on minun vuoroni opiskella, pohtii hautomoa elokuusta lähtien vetänyt **Seppo Raiski**.

Osalla gradun teko on tyssännyt kielteisiin ohjaajakokemuksiin.

– Kun vaikeudet kasaantuvat, kynns gradun tekemiseen nousee. Varmaan puolella hautomon opiskelijoista on hyvin voimakkaita tunteita taustalla, myös itsesyytöksiä.

Graduahdistuksesta nousee askel askeleelta.

– Terapiaa ei meiltä saa, mutta yritämme helpottaa gradun aloittamista vaikkapa jakamalla työn pienempiin osiin. Monella on hyvin kunnianhimoisia tavoitteita, ja gradusta suunnitellaan aivan liian laajaa. Myös lai-

Yliopisto Gradua vaille valmiita*

Helsinki	2 813
Tampere	1 706
Oulu	1 480
Teknillinen korkeakoulu	1 325
Jyväskylä	1 267
Turku	1 192

* vuonna 1996 tai aikaisemmin opintonsa aloittaneet, joilta puuttuu lähinnä vain opinnäytetyö. Tiedot perustuvat Maisterihautomon vuonna 2004 tekemään selvitykseen.

tos voi olla vaativa. Me yritämme sitten tehdä projektista järkevemmän kokaisen.

Maisterihautomon keskeisintä työtä on käsikirjoituksen lukeminen ja palautteen antaminen niistä.

– Jokainen opiskelija saa yksilöllisiä ehdotuksia työnsä edistämiseksi. Lisäksi kaikille opiskelijoillemme leviävässä uutislehdessä käsittelemme yhteisesti tärkeitä asioita.

Ajan puute estää ohjauksen

Maisterihautomon opiskelijat tarjoavat näköyhteyden suomalaisen yliopistomaailmaan.

– Suurin ongelma ei mielestäni ole huono ohjaus, vaan ohjauksen puute. Professoreilla on liikaa töitä. Heistä on tullut eräänlaisia yleismanagereita, jotka etsivät rahoitusta ja pyörittävät tohtorikoulutuksia. Yliopistojen työelämä on muuttunut liian hektiseksi, väittää Raiski.

Raiski uskoo, että Maisterihautomon toiminta on tarpeellista kymmenen vuoden päästäkin. Tosin 15 000 roikuvan opiskelijan määrää pitäisi saada vähemmäksi.

– Ohjaajia pitäisi olla enemmän. Tuntuu vain siltä, että opetus on yliopistoissa aliarvostettua.

Ohjauksen jatkuva kysyntä kertoo siitä, että motivoituneita opiskelijoita on.

– Aina emme edes pysty ottamaan heitä kaikkia vastaan. Joskus he joutuvat jonottamaan ohjaukseen pääsyä.

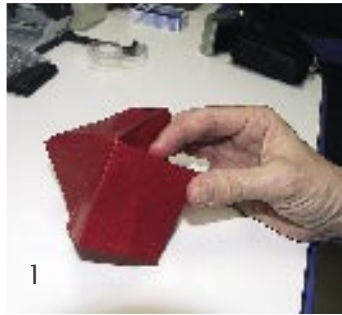
Ahkerimpia Maisterihautomon palvelujen käyttäjiä ovat Helsingin, Jyväskylän, Turun, Tampereen ja Joensuun yliopistot. Tekniset, lääketieteelliset ja taidekorkeakoulut huolehtivat itse graduohjauksestaan. Kaikkiaan hautomon piirissä on tällä hetkellä noin 550 opiskelijaa, joista 150 työstää aktiivisesti graduaan.

– Jyväskylässä on kokoonsa nähden keskimääräistä vähemmän gradua vaille valmiita opiskelijoita. Tämä selvisi pari vuotta sitten tehdystä selvityksestä. Eniten heitä on humanistisessa tiedekunnassa, sitten kasvatustieteissä ja yhteiskuntatieteissä. Varsinkin kielten opiskelijoissa on paljon keskeyttäneitä, kertoo Raiski.

Chydenius-Instituutti on Jyväskylän yliopistoon kuuluva erillislaitos.

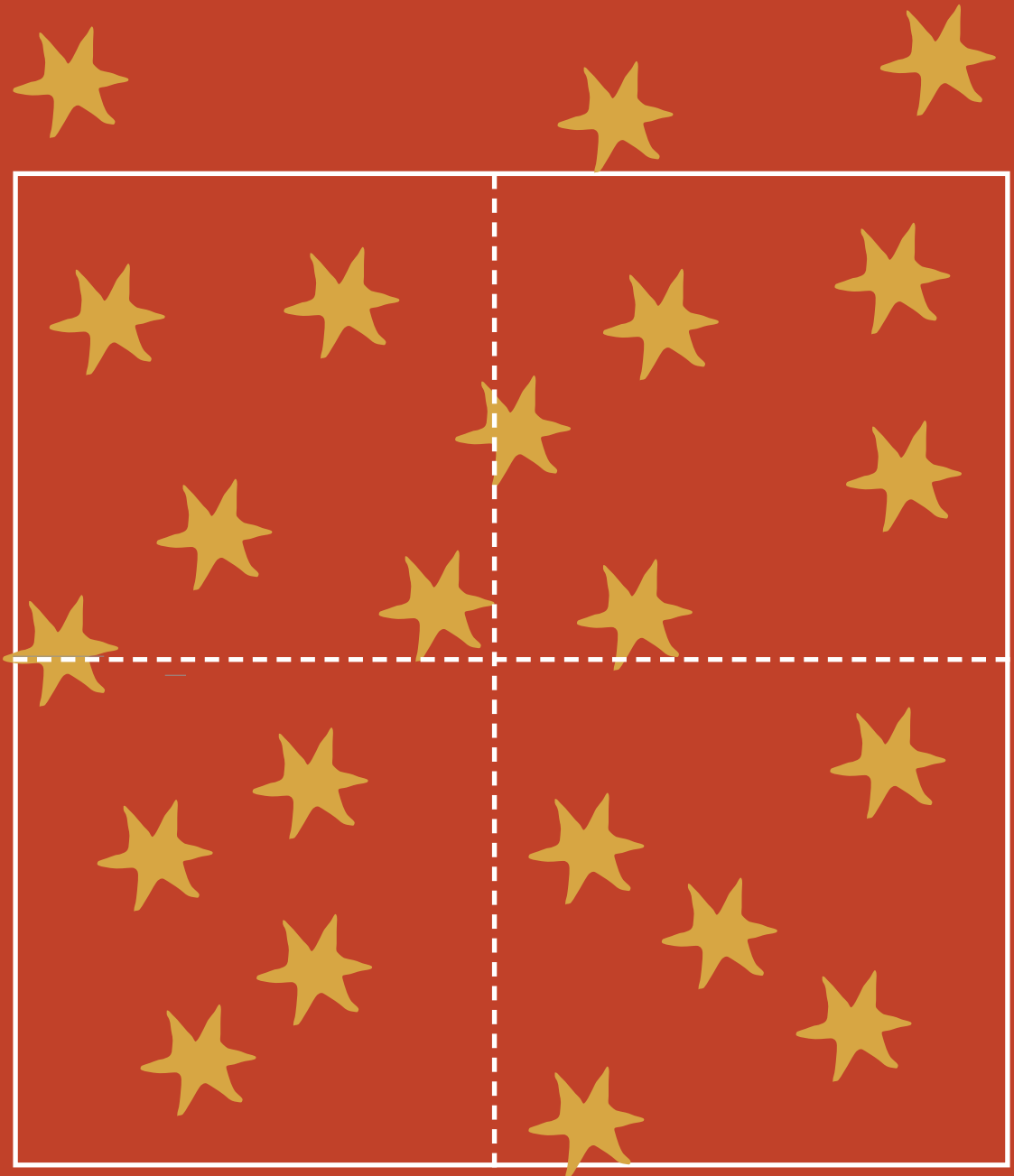
Maisterihautomoon voi ilmoittautua sähköpostitse osoitteeseen seppo.raiski@chydenius.fi tai puhelimitse numeroon (06) 829 4233.

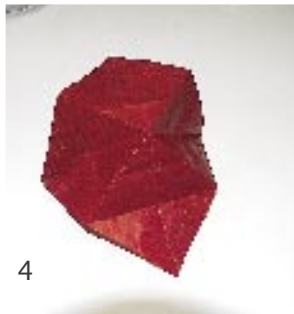
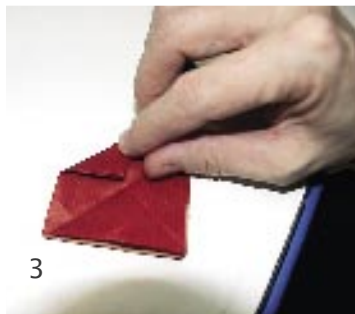
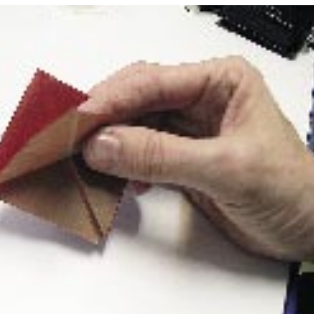
Leikkaa neliönmuotoinen pala sivusta irti ja tee tiukat taitokset katkoviivan mukaan (pun. puoli ulospäin) ja avaa paperi. Taita se vielä kahtia kulmittain (pun. puoli sisäänp.), ensin toisin päin ja sitten toisin päin ja avaa. Käännä punainen puoli päälle ja nosta neliö pystyyn, yksi kulma alas-päin. Nyt pitäisi vas. ja oik. kulma saada helposti työnnettyä sisään (ks. kuva 1). Tuloksena on pieni neliö.

Taita neliön alakulma ylös ja päästä se alas (2). Taita sitten neliön yläkulma keskitaiteeseen ja päästä se ylös (3). Avaa paperi - näet taitokset selkeästi, jos olet ne tehnyt tarpeeksi tiukiksi (4).

2

Vahvista keskellä olevan pienen neliön taitokset niin, että saat työnnettyä neliön sisään. Työnnä peukaloilla keskelle muodostuvan tähden sivut sisään (5). Purista rohkeasti. Liitistä paperi kuten kuvassa 6.

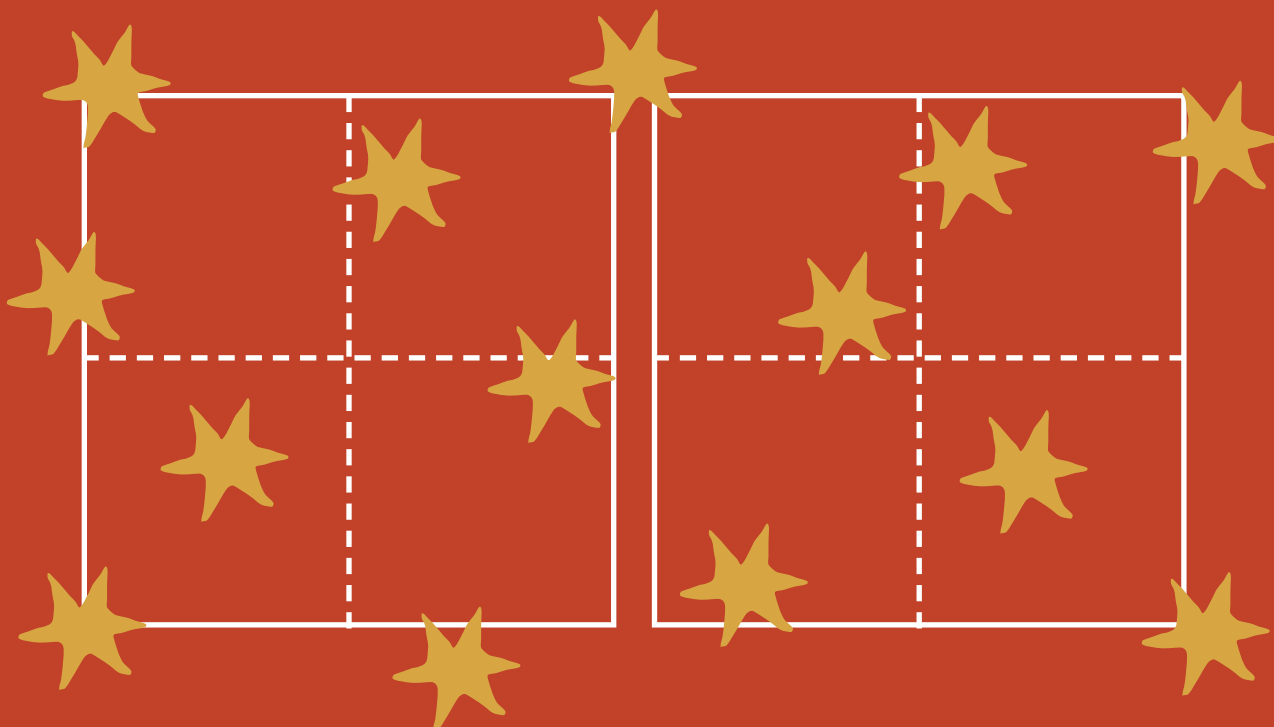

Nosta ja taita alakulma ensin ylös ja käännä sen kärki sitten kohti vasenta kulmaa (7, valk. nuoli). Tämä onnistuu helpoiten, kun otat kiinni oikeasta reunasta ja teet sormella taitteen kärkien väliin (kelt. nuoli). Oikea kärki käänntyy samalla vas. päälle. Toista sama kaikille kulmille, kunnes olet käännellyt joulutähden valmiiksi.

Teippaa joulutähti pakettiin koristeeksi tai tee siihen reikä ja laita tähti narusta roikkumaan vaikkapa ikkunaan tai joulukuuseen.

Iloista joulua origamin parissa toivottavat OKL:n tontut!

TEKSTI ja KUVA Kirsi-Marja Nurminen

Aina on kaveri, jolle soittaa

Oma osaaminen paljastui prosesseja pohtimalla

Osastosihteeri **Anna-Liisa Kotirannan** ura yliopistolla alkoi 28 vuotta sitten suomen kielen laitoksella toimistoapulaisena. Pian työpiste vaihtui nykyiseen eli bio- ja ympäristötieteiden laitokseen.

– Ensi alkuun työ oli lähinnä artikkeleiden puhtaaksi kirjoittamista ja kirjoituskoneella hakkaamista aamusta iltaan. Tutkimusaiheet tulivat kyllä tutuiksi, naurahtaa Kotiranta.

Laitos sijaitsi ensin Vapaudenkadulla, jossa Kotirantakin ehti työskennellä 20 vuotta.

– Vaikka ympäristö oli ankea, oli työyhteisö hyvä ja kiinteä. Kaikki muistelevat niitä aikoja kaiholla.

Ambioticassa tiedekunnan oppiaineet mahtuivat ensi

kertaa saman katon alle. Tämä toi myös muutoksia toimenkuviin.

– Nykyisin käymme vuosittain läpi tehtäviämme ja mietimme, miten ne olisi viisainta jakaa, kertoo Kotiranta.

Osastosihteerin työ jakaantuu henkilökunnan ja opiskelijoiden palvelemiseen.

– On virkanimityksiä, virkavapaa- ja lomajärjestelyjä. Opiskelijoille kasaan tutkintoja ja valmistelen opinto-oppaita. Huolehdin myös salivarauksista – kaikkea sekalaista siis. On mukava olla ihmisten kanssa tekemisissä. Etenkin valmistumassa olevat opiskelijat ovat niin ihanaa vaiheessa ja onnellisia, ettei voi olla kuin onnellinen itsekkin.

Bio- ja ympäristötieteiden laitoksen osastosihteeri Anna-Liisa Kotiranta rohkaisee kaikkia osallistumaan työnantajan tarjoamaan koulutukseen.

Vertaistuki tuttua

Kotiranta on käyttänyt aktiivisesti hyväkseen työnantajan tarjoamia koulutuksia ja kehottaa muitakin niihin tarttumaan. Hän oli myös suunnittelemassa toimistohenkilökunnalle suunnattua Sytyke-kehittämishjelmaa ollessaan henkilöstön kehittämistoimikunnan jäsen.

– Jo siksikin halusin osallistua ohjelmaan. Mutta toki se kiinnosti muutenkin.

Kotirannan mielestä ohjelmassa oli hyvää erilaisten työmuotojen käyttöä.

– Tosin jotkut säikähtivät ja lähtivät pois, kun ruvettiin tekemään ryhmitöitä. Ohjaajat olivat kuitenkin kokeneita ja kehottivat meitä opiskelemaan omien rajojemme mukaan.

Sytykkeen tarjoamat vertaisryhmät ja verkostoituminen eivät olleet Kotirannalle uutta, sillä hän on säännöllisesti käynyt kuuden vuoden ajan kuntoutuksesta tutun ryhmän kokoontumisissa. Joukossa on paljon sihteereitä.

– Aina on kaveri, jolle soittaa. Sytykkeessäkin meillä oli pienryhmiä, joissa pohdimme oman työmme hyviä ja huonoja puolia. Niiden jakaminen oli monelle helpottavaa.

Oman työn prosessien miettiminen paljasti, miten paljon asioita pitää osata.

– Se kääntyi lopulta voitoksi ja nosti oman arvon tuntoa.

Työn vastapainona käden työt

Sytyke-kurssille osallistuneet toivoivat erityisesti ihmishuhdetaitoja ja opastusta hankalien asioiden käsittelyyn.

– Joitakin purimme näytelmiksi asti. Toisen ihmisen kohtaaminen ja kuuntelu ei aina ole helppoa. Ennen kaikkea kyse on siitä, että ihmisillä tulisi olla enemmän uskallusta laittaa itsensä likoon. Siinä ei voi kuin voittaa hyviä asioita, Kotiranta uskoo.

Vapaa-ajallaan Kotiranta etsii haasteita palstaviljelystä.

– Meillä on palstalla marjapensaita ja mansikoita. Tänä vuonna kokeilimme siellä tyrniä, josta saimmekin ehkä kuusi marjaa. Lisäksi pidän askartelusta ja käsitöiden tekemisestä.

Koulutus ei vie vaan lisää voimavaroja

Koulutussuunnittelija **Aino Palmroth** on huolissaan siitä, ettei henkilökunta enää löydä kalenteristaan aikaa kouluttautumiselle.

– Muutosvauhti hirvittää. Silti juuri siinä tilanteessa olisi tärkeää yhdessä pohdita työtään ja voimavarojaan. Yliopistolla on myös tapahtumassa sukupolven vaihdos. Koulutustilaisuudet ovat mahdollisuus siirtää tietoa eteenpäin.

Pitkäkestoisen koulutuksen edut on yliopistolla huomattu ja sille on annettu resursseja. Toimistohenkilökunnalle suunnattu Sytyke, työn ja hyvinvoinnin kehittämishjelma, käynnistyi ensimmäisen kerran toissa vuonna.

– Yliopistolla työskentelee noin 200 henkilöä, joille ohjelma sopii. Ohjelman punaisena lankana on oman työn ja sen ydintehtävien tarkastelu. Samalla pohditaan, miten aika riittää kaikkeen vaadittuun.

Ohjelmasta on tullut hyvää palautetta, ja uusi ryhmä on tarkoitus käynnistää ensi vuoden alussa.

– Ohjelma koostuu seminaareista, joiden välillä käydään tärkeitä asioita läpi pienissä ryhmissä. Osallistujat voivat myös vaikuttaa käsiteltäviin asioihin.

Verkostoituminen työtovereiden kanssa on osoittautunut ohjelman tärkeimmäksi tulokseksi. Osallistujat saavat arvokasta apua ja tietoa toisiltaan myös sen jälkeen, kun itse ohjelma on päättynyt.

– Keskustelut auttavat hahmottamaan paremmin, millaisessa työpaikassa on töissä ja miten oma työ liittyy yliopiston kokonaisuuteen. Myös muutoksista on hyvä keskustella samaa työtä tekevien kanssa. Hyviä käytäntöjä voi kurssilla levittää muidenkin käyttöön.

Sytyke on yksi henkilöstökoulutuksen tarjoamista pitkäkestoisista ohjelmista. Parhailtaan on käynnissä Kaiku-hanke yksiköiden johtajille. Suunnitteilla on useita muulle henkilökunnalle tarkoitettuja koulutusohjelmia.

Lisätiedot Sytyke 2:sta puh. 1019 tai henkkoul@adm.jyu.fi

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen

KUVAT Jonna Markkula, Kirsi-Marja Nurminen ja Tarja Vänskä-Kauhanen

Ylös, ulos ja yliopistoliikuntaan

Viikoittain liikuntaan osallistuu yli 2000 yliopistolaista

Käsi sydämelle, kuinka moni työnantaja tai oppilaitos tarjoaa yhtä upeat liikunnan harrastamisen mahdollisuudet kuin yliopisto? Itselläni on kokemusta niin liikuntaseteleistä ja virkistysrahasta kuin ”ei-oostakin”. Pääkaupunkiseudulla työnantajan tarjoama tuki on tosin vain pisara meressä, kun liikunnan harrastamisesta saa pulittaa pitkän pennin.

Jyväskylässä liikuntapaikat sijaitsevat kävelyetäisyydellä, eikä liikuntaa harrastaakseen tarvitse sijoittaa omaisuuksia: yliopistoliikunta tarjoaa 30 eurolla vuodessa 80 liikuntalajia. Rahan puutteen ei siis pitäisi olla este.

– Ajan puute on sen sijaan yleisin syy olla liikkumatta. Monella on lisäksi huonoja muistoja koululiikunnasta. Toiset eivät tohdi lähteä liikkumaan yksin ja osa vetoaa sopivien välineiden puuttumiseen, luettelee liikuntapäällikkö **Anneli Mörä-Leino**.

Silti monet vastaavat myönteisesti yliopistoliikunnan kutsuun. Esimerkiksi ulkomaalaiset vaihto-opiskelijat ovat kasvava ryhmä harrastajien joukossa.

– Heistä on mukavaa liikkua luonnossa, joten etenkin ulkoilukurssit ovat suosittuja. Liikuntaa voisi käyttää enemmänkin täkynä ulkomaalaisia vaihtareita rekrytoitaessa, ehdottaa Mörä-Leino.

Yliopistoliikunnan Internet-sivuilta löytyy nykyisin tietoa myös englanniksi. Netti ja sähköposti ovatkin pääasialliset tiedotuskanavat. Mörä-Leino kiertää syksyisin myös uusien opiskelijoiden tilaisuuksissa.

– Lisäksi yritämme tavoittaa eri kohderyhmiä YTHS:n, ylioppilaskunnan tai Medivireen kautta.

Kaikki eivät silti koskaan löydä tiedon ääreen.

– Tuntuu siltä, että varsinkaan henkilökuunta ei löydä Internetissä olevaa tietoa. Jatkuvasti tulee palautetta,

etteivät ole tienneet sitä tai tätä asiaa. Kaikille vain ei ole mahdollista käydä henkilökohtaisesti kertomassa.

Kahdesti vuodessa järjestettävä henkilökunnan liikuntailtapäivä houkuttelee noin 150 henkilöä ulos työhuoneistaan. Erityisen aktiivisia liikkujia löytyy kirjastolta. Ensi kevään tapahtuma on tiistaina 6.3.

– Tarkkaa tietoa siitä, kuinka moni henkilökunnasta tai opiskelijoista osallistuu yliopistoliikuntaan, ei ole. Kaikkiaan ohjatun liikunnan tarjontaa käyttää hyväkseen yli 2000 henkilöä viikoittain. Lokakuussa liikuntatarroja oli myyty yli 2500 kappaletta.

Liikunnasta opintopisteitä

Jyväskylässä voi ainoana yliopistona Suomessa sisällyttää liikunnan osaksi opintoja. Liikuntakursseilla voi tutustua eri lajeihin sekä käydä kuuntelemassa muun muassa terveyteen ja ravitsemukseen liittyviä luentoja.

Liikunnan startti -ryhmä tarjoaa niin ikään mahdollisuuden tutustua ryhmän kanssa uusiin lajeihin. Näin pyritään madaltamaan kynnystä aloittaa liikunnan säännöllinen harrastaminen. Tänä syksynä ryhmää ei saatu kokoon, mutta talvella olisi tarkoitus yrittää uudelleen.

Mörä-Leino on työskennellyt nykyisessä tehtävässään puolitoista vuotta. Toimenkuva on moninainen.

– Aamuisin tarkistan, että salit ja välineet ovat kunnossa. Luen sähköposteja, seuraan kurssin täyttymistä ja päivitän nettiä. Välillä pitäisi ehtiä suunnitella tulevaa. Koska meillä on aina avoimet ovet, menee asiointiinkin aikaa, kuvailee Mörä-Leino.

Lisätietoja: www.jyu.fi/hallinto/yliopistoliikunta

Yliopistoliikunnan top 5*

1. Ohjatut jumpat (n. 23 100 osallistumiskertaa)
2. Kuntosali (n. 13 000 käyttökertaa)
3. Uinti (n. 6 500 uintikertaa)
4. Sähly (ei tarkkaa tilastoa harrastajamääristä)
5. Opintoihin liitettävä liikuntakurssi (n. 1 150 osallistumiskertaa)

* luvut viime keväältä

Miksi ruotsalaiset eivät huku?

Suomessa sattuu yhä enemmän onnettomuuksia vesiliikenteessä. Osin tämä johtuu lisääntyneestä veneilystä, osin asenteista.

– Hukkuminen on ennen kaikkea miesten juttu. Tilastot osoittavat myös, että sisämaan järviin hukutaan enemmän kuin mereen, kertoi Konneveden tutkimus- asemalla vesipelastuskurssia pitänyt **Sami Sauvala** Keski-Suomen Pelastusalan Liitosta.

Onnettomuus sattuu usein tutulla järvellä kalareissulla. Pelastusliivit eivät ole käytössä, ja alkoholillakin saat- taan olla osuutta asiaan.

– Mistä johtuu, etteivät Ruotsissa hukkumistilastot ole yhtä karut kuin meillä? Ovatko he meitä fiksumpia, ky- seli Sauvala?

– Ehkä heitä ei hävetä käyttää pelastusliivejä, arvelivat kurssille osallistuneet tutkijat.

Vesipelastuskurssin tarkoituksena oli herätellä tutki- joita miettimään vesillä liikkumisen riskejä ja niihin va- rautumista. Myös tutkimusaseman varusteita ja veneilyn käytäntöjä käytiin läpi.

– Tärkeintä on, että veneessä on mukana turvavarus- teet. Niiden tulee olla ehjiä ja kuivia.

Vesillä liikkujan apuvälineitä ovat myös köydet, puuk- ko, merkkipoiju, pilli, valaisin ja kelluva selkäreppu.

Jos varusteet ovat hyvät, ei hukkuminen ole onnetto- muuden sattuessa suurin uhka.

– Hypotermia eli paleltuminen saattaa kesälläkin yllät- tää vedestä pelastuneen. Hypotermiasta kärsivä on saa- tava nopeasti sairaalahoitoon. Jos uhri ei enää ole tajuis- saan, ei häntä saisi paljon liikutella, neuvoi Sauvala.

Ei yksin vesille

Konneveden tutkimusaseman johtaja **Hannu Ylönen** joutuu painiskelemaan rajallisten resurssien kanssa.

– Apuvälineitä ja esimerkiksi kelluntapukuja tarvit- taisiin lisää, mutta niihin ei ole varattu rahaa. Toisaal- ta emme millään pystyisi tarjoamaan esimerkiksi kaikil- le opiskelijoille pukuja. Sen sijaan pelastusliivejä jokai- sen on käytettävä.

Yliopiston veneitä niin Konnevedellä kuin Jyväskyläs-

Vesipelastuskurssilla päästiin myös tositoimiin. Tutkijat testasivat kelluntapukuja vedessä sekä harjoittelivat veneeseen nousua ja kaverin pelastamista. Vähän fuskanneet puvut tosin saivat osan kurssilaisista pysymään laiturilla.

säkin käyttävät lähinnä bio- ja ympäristötieteiden lai- toksen tutkijat, opettajat ja tekninen henkilökunta tutki- mus- ja koulutustarkoituksiin. Kurseilla vesillä liikutaan isommalla porukalla.

Sauvala muistutti, että kun varusteet ovat hyvät, myös työ sujuu paremmin.

– Pienillä käytännön järjestelyillä on suuri merkitys. Kenenkään ei pitäisi lähteä vesille yksin. Lähtijöiden tu- lisi myös aina kirjata ylös, mihin ovat menossa ja kauan- ko aikovat olla pois, sanoi Ylönen.

Jyväskylän yliopistolla on yhteistyösopimus Kes- ki-Suomen Pelastusalan Liiton kanssa. Liitto järjestää muun muassa koulutusta ja harjoituksia henkilökun- nalle sekä vastaa yliopiston pelastussuunnitelmien laa- dinnasta.

TEKSTI ja KUVA Annu Peltokorpi

Tirolilaisista löytyy suomalainen

Valitsin vaihtokohteekseni kaupungin Itävallan Alppien kainalosta. Innsbruckilla on kattanaan noin kymmenkunta laskettelukeskusta, joten kaupunki on todellinen talviurheilun mekka.

Kirkkaalla kelillä Innsbruck on huikea. Alpit nousevat joka puolelta kaupunkia kuin seinä, ja värit tuntuvat epätodellisen puhtailta. Tunne on oudosti sarjakuvamainen: vuorensiinä taivaan paikalla luo kaksiulotteisen vaikutelman, ja mintun värisen Inn-joen varsilla rakennukset ovat kuin Barksin siveltimestä.

Talvella Innsbruck elää turistien rahoilla. Kahvikuppi maksaa hyvinkin kolme euroa, ja kristallit tekevät kauppansa. Etenkin joululoman aikana vanhankaupungin väentungos tuskastuttaa. Puhtaan imagon luomisen itävaltalaiset osaavat viedä neuroosiin saakka. Näyteikunoista voi ihailla kiillotettua itseään, ja pihojen halpoinot ovat kuin veitsellä leikattuja.

Karkeasti Tampereen kokoinen Innsbruck vilisee opiskelijoita. Asuntotilanne lukukauden alussa on kaahea. Ulkomaalaiset ovat väistämättä altavastaajan asemassa. Etenkin saksalaisia syytetään siitä, että he ajavat paikalliset nukkumaan autoihinsa. Asuntoilmoituksia purkaessa ja esittelyjä kolutessa saa varautua ottamaan takkiinsa yhtenä.

Opiskelua varten politiikan laitos tarjosi erittäin hyvät puitteet ja laitteet. Opintojen ohjausta olisi voinut tehostaa vapaammalla vuorovaikutuksella opettajien ja opiskelijoiden välillä. Kursseilla kyllä painotettiin palautteen merkitystä, mutta muodollisuudet ja hierarkkinen opiskelukulttuuri tuntuivat vieraalta. Ulkomaalaiset professorit värjivät ilmapölyä rennompaan suuntaan.

Tirolin murre tarjoaa takuulla haastetta. Jos kykenee väntämään sanajärjestyksestä suu täynnä kuumia perunoita, voi ehkä tulla ymmärretyksi. Kaikki kuitenkin ymmärtävät standardisaksaa, joskin kirjakielen puhujalle usein hymähdellään hyväntahtoisesti.

Tirolilaisissa on jotakin läheisesti tuttua. Vuorten keskellä kaamos korostuu ja kansanluonne kääntyy sisäänpäin. Epäilemättä suomalaisuudestani johtuen aavistin, että paikallisten pidättyväisyys on hämäävää. Yrmeän ja epäystävällisen byrokratiailmeen takana piilottellaan ulkomaalaista kohtaan tunnettua uteliaisuutta ja auttamishalua.

Innsbruck sijoittuu Alppien solmukohtaan. Lyhyet välimatkat maasta toiseen tekevät reissaajan helposti ahneeksi. Kartalla korkeuserot unohtuvat. Matka saattaa näyttää kivenheitolta, mutta junilla harvemmin pääsee siirtämään vuoria. Yhdeksän tunnin junamatkani Budapestiin venyi vuorokaudeksi, kun lumimyrsky pyyhki rautateiden sähköt mennessään. Pienten lasten ja vanhempien pitkäpinnaisuus kylmillä asemilla keskellä yötä opetti Itävallan ihmisistä paljon oppitunteja enemmän.

Antero Toskala

Psykologian emeritusprofessori Antero Toskala kuoli 64-vuotiaana 17.10.2006 äkilliseen sairauskohtaukseen luentomatalla Oulussa. Hän oli syntynyt 14.8.1942 Lohtajalla pienviljelijän poikana.

Antero Toskala oli erityisesti ansioitunut kognitiivisen psykoterapian tienraivaajana ja kehittäjänä Suomessa. Jyväskylän yliopistossa hän oli myös uranuurtaja psykoterapian opetuksen tuomisessa osaksi psykologian perustutkintoa.

Toskala aloitti uransa psykologina Jyväskylässä Kangasvuoren sairaalassa, jossa hän jo sovelsi oppimisterapeuttisia menetelmiä. Hän siirtyi 70-luvun alussa Jyväskylän yliopistoon, jossa väitteli vuonna 1988. Hän teki pitkän uran ensin lehtorina ja myöhemmin professorina, josta virasta jäi juuri eläkkeelle. Opiskelijat palkitsivat hänet useasti Hyvän Opettajan palkinnolla. Vuonna 2002 hän sai ensimmäisenä Suomen psykologian laitosten myöntämän Psykologian kouluttajan palkinnon.

Toskala toimi 1960-luvun lopulta alkaen merkittävästi psykoterapeuttisen osaamisen lisäämiseksi Suo-

messä. Hän oli Suomen Psykologiliiton psykoterapia-toimikunnan jäsen. Hän oli perustamassa Suomen Kognitiivisen psykoterapian yhdistystä (aiemmin Suomen Oppimisterapiayhdistys) vuonna 1977. Hän oli innoittunut psykoterapian teorian kehittäjä ja karismaattinen kouluttaja, johon henkilöityi suomalainen kognitiivinen psykoterapia.

Psykoterapeuttina Toskala oli lukuisten henkilöiden auttaja. Hän sovelsi myös kognitiivisen psykoterapian

Kari Sajavaara

Professori Kari Sajavaara menehtyi nopeasti edenneeseen sairauteen 24.10.2006 vain muutama vuosi eläkkeelle siirtymisensä jälkeen – aivan liian aikaisin, sillä kehittämisintoa, ajatuksia ja uusia ideoita hänellä olisi ollut vielä vuosikymmeniksi.

Kari Sajavaara teki pitkän ja ansiokkaan uran Jyväskylän yliopistossa ensin englannin kielen, myöhemmin soveltavan kielentutkimuksen professorina. Helsingistä saapui 1970-luvun taitteessa nuori muinaisenglannista väitellyt tutkija, josta kuitenkin nopeasti kuoriutui nykyaikaisen, soveltavan kielitieteen uranuurtaja Suomessa. Monet uudet suuntaukset löysivät hänessä soveltajansa usein jo vuosia ennen kuin niistä tuli tieteenalan valtavirtauksia.

Pian Jyväskylä tunnettiin eri puolilla maailmaa alan tutkijoiden parissa. Sajavaaran käynnistämä kesäkoulu kerää edelleenkin satakunta osallistujaa joka vuosi Jyväskylään.

Yksi Kari Sajavaaran uran huipputapahtumista oli soveltavan kielitieteen kansainvälisen yhdistyksen ALLAn maailmankongressi Jyväskylässä vuonna 1996. Osallistujia oli toista tuhatta ja monet heistä pitävät Jyväskylän kongressia yhtenä kaikkien aikojen onnistuneimmista. Ilman Karin rohkeutta, ennakkoluulottomuutta ja laajoja kansainvälisiä suhteita tämäkään ta-

pahtuma ei olisi onnistunut.

Kari oli lahjakas ideoija ja tulevan kehityksen ennakoija, mutta hän osasi myös muuttaa omat ja muiden ideat toiminnaksi ja ohjelmiksi. Taitavana organisoijana hän sai ihmiset toimimaan yhdessä.

Hallintotehtäviäkään Kari ei vierastanut. Hän toimi pitkään humanistisen tiedekunnan dekaanina, Jyväskylän yliopiston vararehtorina, Soveltavan kielentutkimuksen keskuksen johtajana, lukuisten johtokuntien ja yhdistysten puheenjohtajana sekä monissa tehtävissä Professoriliiton hallinnossa. Oman yliopistonsa rinnalla yhtä tärkeä ja läheinen kohde oli Jyväskylän kesäyliopisto, jota hän johti rehtorina ja tiederehtorina vuosikymmenet.

Kari rakasti kirjoja ja kirjakauppoja, ja hän oli monipuolinen kulttuuri-ihminen. Useasti ihmettelimme, miten hänen aikansa riitti kaikkeen. Hänen kiinnostuksensa ulottui kielitieteistä kaunokirjallisuuteen, dekkareihin, konsertteihin, teatteriin, jääkiekkoon ja pesäpalloon. Tämän kaiken hän halusi jakaa muiden kanssa lainaamalla kirjojaan ja kausikorttejaan, ellei itse ehtinyt paikalle konsertteihin tai otteluihin.

Kari esitti rohkeasti oman näkemyksensä ja mielipiteensä, oli tarvittaessa eri mieltä kuin muut, mutta hän myös tuki alaisiaan ja ystäviään ja kantoi heistä

työotteita johtajakoulutukseen. Hän kirjoitti lukuisia oppikirjoja, jotka ovat oppimisterapian ja kognitiivisen terapian suomalaisia klassikkoja. Hän julkaisi myös laajemmalle yleisölle tarkoitettuja kirjoituksia ja kirjoja, erityisesti sosiaalisesta jännittämisestä ja peloista

Vakava sairastuminen 90-luvun alussa sai Toskalan pitämään erityistä huolta itsestään, samalla kun hän paneutui työhönsä yhä syvällisemmin. Tieteellisen työn ohella hänellä oli myös kymmenen lapsenlapsen isoisänä mahdollisuus seurata ihmismielen yksilöllistä rakentumista. Hän arvosti suuresti mahdollisuutta viettää aikaa läheistensä kanssa, klassista musiikkia ja synnyinseutunsa merellisiä maisemia.

Ystävät ja työtoverit tulevat muistamaan hänet syvällisenä ajattelijana, jonka ajatukset jäivät elämään mieliimme hänen jälkeensäkin.

*Kirsti-Liisa Kuusinen ja Jarl Wahlström
Kirjoittajat ovat Antero Toskalan pitkäaikaisia ystäviä ja työtovereita.*

huolta ja vastuuta. Karin puhe oli aina me-puhetta, puhuipa hän sitten perheestään, työtovereistaan, opiskelijoistaan tai Jyväskylän yliopistosta. Hän uskoi ihmisiin ja parempaan tulevaisuuteen. Vielä viimeisinä päivinään hänellä oli monenlaisia suunnitelmia ja projekteja mielessään. Vuodet eivät häntä muuttaneet – eivät sisäisesti eivätkä ulkoisestikaan. Haluamme muistaa Karin juuri sellaisena kuin hän oli: kannustavana, hymyilevänä ja ikuisena optimistina.

*Jaakko Lehtonen, Matti Leiwo ja Minna-Riitta Luukka
Kirjoittajat ovat Jyväskylän yliopiston professoreita ja Kari Sajavaaran pitkäaikaisia kollegoja.*

Ennustajat tarjoavat arjen terapiaa

Tuija Ketola (2006) Ennustaminen – modernin naisen maaginen maailma? Minerva Kustannus.

Ennustaminen on Tuija Ketolan mukaan naisten juttu. Kirjassaan Ennustaminen - modernin naisen maaginen maailma hän etsii syitä ennustajalla käymiseen ja tarkastelee naisten suhdetta ennustamiseen. Samoin hän määrittelee ennustamiskulttuurin paikkaa yhteiskunnassamme. Harry Potter -buumi on nostanut taikuiden populaarikulttuuriin, ja magia elää voimakkaana myös uususkonnoissa.

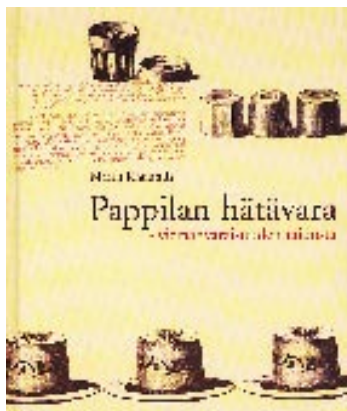
Ketolan tutkimuksen mukaan kuka tahansa ei lähde ennustajalle vaan ennustamiskulttuurin on oltava jollakin tavoin lähellä itseä. Lähtö vaatii usein uskallusta ja ystävien tuen, sillä ennustajalla käymistä ei pidetä järkevien ihmisten touhuna. Jotkut saattavat myös pelätä ennustajan tietoja. Silti ennustukset kiinnostavat tiettyissä tilanteissa, kuten elämänmuutoksissa.

Hyvä ennustaja on arjen psykologi ja auttaja. Maa-seudulla ei ammattiapua aina ole edes saatavilla. Niinpä moni turvautuu ennustajan tarjoamaan olkapäähän. Ennustaja voi tarjota tilaisuuden miettiä ja jäsentää omaa elämää, jolloin kokemusta pidetään virkistävänä. Yleensäkin ennustajalta haetaan vastauksia kevyempiin asioihin kuin millä psykologeja vaivattaisiin. Joillekin ennustajista tulee ystäviä tai äitihahmoja.

Ennustajalta kysellään tavallisesti omasta elämästä, miten selvittää toista tai opinnoista, pysytäänkö terveenä ja riittävätkö rahat. Tilanteessa on siis lupa puhua ja kuulla itsestään. Toinen tärkeä kysymysten kohde ovat ihmissuhteet. Erityisesti miehiin liittyvät ennustukset kiinnostavat naisia: kestääkö avioliitto tai johtaako suhde mihinkään.

Ketola rinnastaa ennustajalla käymisen kulttuurin kansanperinteestä tunnettuihin naisten juhliin. Ennustusten kautta pidetään hauskaa miesten kustannuksella ja korostetaan naisten solidaarisuutta. Naurun avulla voidaan käsitellä vakaviakin asioita yhdessä. – KMN

Kyläily kunniaan

Maarit Knuutila (2006) Pappilan hätävara – vieraanvaraisuuden taidosta. Kustannus Oy Arkki.

Vieraanvaraisuuden tausta länsimaissa liittyy uskontoon ja uskoonmuksiin, mutta se on keskeinen osa kaikkien maailman uskontojen ja kulttuurien etiikkaa. Vieraanvaraisuuden idea kiteytyykin pieneen eleeseen, tervetulleeksi toivottamiseen ja lepo hetken tarjoamiseen. Pohjimmiltaan kyse on hyvistä ajatuksista toista kohtaan, mutta myös käytännön teoista.

Toisinaan pelkkä lasillinen vettä ei ole riittävä vieraanvaraisuuden osoitus, vaan sekä tarjoajan että vastaanottajan on pitänyt noudattaa erityisiä vieraanvaraisuuteen

liittyviä sääntöjä. Vieraan ei esimerkiksi koskaan pidä kieltäytyä tarjotusta ruuasta ja juomasta, ei alkaa haastaa riitaa tai käyttäytyä sopimattomasti. Vieraanvaraisuudesta ei myöskään tule tarjota rahallista korvausta, mutta rasiitteeksi asti ei vieraan pitäisi isäntäperheen palveluksia käyttää. Sananlaskujen mukaan kolmantena päivänä vieraan pitää jo ruveta ansaitsemaan leipänsä talon töissä.

Knuutila esittelee teoksessa papilakulttuuria, jonka vieraanvaraisuuden muodoista hän kertoo muistelujen avulla. Pappiloiden ovet olivat kaikille avoinna. Vaikka pappila oli papin perheen koti, oli se samalla julkinen tila.

Vieraanvaraisuuden teoista vastasivat ennen kaikkea naiset, emännät, ruustinnat ja apulaiset. Keittiön ”muistina” olivat usein äidiltä tyttärelle periytyneet käsikirjoitetut vihkoset tai keittokirjat. Myös palvelusväki kuljetti tietoja mukanaan.

Pappilat tyhjenivät 1980-luvulla. Aasukkaiden mukana katosi myös vieraanvaraisuuden kulttuuri. Yksilökeskeinen elämäntapa ei tue anteliaisuuden ajatusta. Knuutila muistuttaa, että moni valmistaa itse itselleen yksinäisyyden eikä kutsu vieraita sen aiheuttaman väivännön tähden. Vieraanvaraisuus

ei kuitenkaan vaadi ympärilleen pappilan saleja, vaan vaatimattomammassakin tiloissa voidaan olla yhdessä. Nykyajan uusavuttomat kokit pääsevät niin ikään esiäitejään helpommalla ostamalla kaupan puolivalmiita leivonnaisia pakaseen.

Kirja on myös käytännöllinen opas vierastilaisuuden järjestäjälle. Teos antaa neuvoja kahvitilaisuuksien suunnitteluun sekä tarjottavien ja vierasvaran leivontaan. Kirjan lopussa on reseptejä, joiden tuloksia voi kutsua ystävät maistelemaan. –KMN

Pappilan hätävara

Mitä tahansa murennettuja pikkuleipiä ja pieniksi kuutoiksi leikattua kuivakakkua

Hyvää hilloa ja reilusti vatkatua kermavaahtoa, johon lisätty aavistus vaniljasokeria

Asettele kerroksittain kauniiseen, korkealaitaiseen lasimaljaan kermavaahtoa, hilloa ja pikkuleipien ja kakun paloja. Anna hetki vetäytyä kylmässä. Tarjoa sellaisenaan jälkiruokana tai kahvin kanssa.

20 vuotta kulttuurityötä

Nykykulttuurin kirjasarja perustettiin 20 vuotta sitten tuomaan esille alan monitieteisiä tutkimuksia. Sarjaan poimittavilta tutkimuksilta toivotaan myös yleistä kiinnostavuutta.

– Olemme panostaneet erityisesti editointiin ja lukijaystävällisyyteen. Siinä mielessä olemme tutkijoille myös kirjoittajakoulu, muistuttaa nykykulttuurin yliassistentti **Urpo Kovala**.

Kirjasarjalla on poikkeuksellisen laaja kestotilaajien joukko.

– Sitä saa esimerkiksi kirjas-toista ja instituuteista ympäri Suomen.

Kirjasarja, samoin kuin Kulttuurintutkimus-lehti, heijastavat aikansa suosittuja tutkimusaloja.

– 1980-luvulla tutkittiin muun muassa kulttuurin tuotantoa ja markkinoita, 1990-luvulla uutta teknologiaa ja mediaa. Yleensäkin sarjassa on julkaistu monta aikaansa tarttuvaa tutkimusta, kuten vaikkapa saippuasarjoista tai hääboomista. Sarja tarjoaa varsinkin nuorille tutkijoille tarpeellisen julkaisufoorumin, kertoo Kovala.

Taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitos tuottaa sarjaa muun työnsä ohella. –KMN

Suursiivous Karjala-kaapissa

Outi Fingerroos ja Jaana Loipponen (toim.) (2006) Nykytulkintojen Karjala. Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisuja 89.

Nykytulkintojen Karjala –teoksen tavoitteena on päivittää karelianismin tilaa ja tuulettaa vanhoja tulkintoja. Alkulauseessa jo ennakoidaan, että Suomessa olisi jälleen kerran havaittavissa Karjala-buumia. Karjala kiinnostaa ainakin kaikkia kirjan tekijöitä, jotka lähestyvät aihetta muun muassa taiteesta, arkeologiasta, sosiologiasta, historiasta ja identiteetin tutkimuksesta käsin. Samalla kirja luo kattavan kuvan Karjalaan suuntautuneesta nykytutkimuksesta.

Monille meistä Karjala näyttää muistoina, menneisyyden henkenä. Myös sodanjälkeiset sukupolvet luovat oman Karjala-käsityksensä näiden muistojen kautta. Haavekuva säilyy, vaikkei Karjalasta henkilökohtaista kokemusta olisikaan.

Karjala on vietelty myös kuvataiteilijoita, jotka retkeilivät laulumaille 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa. Karelianismi loi alueesta romanttisen kuvan, joka puolestaan siirtyi nuoren kansakunnan poliittisiin tavoitteisiin Suur-Suomesta.

Nykytulkintojen Karjala -teoksessa muistutetaan, että Karjalan kansan identiteetti ei välttämättä ollut suomalainen vaan alueella asui myös venäläisiä. Mielenkiintoinen on Jyrki Korkin kirjoitus Kivennavan Raivolasta, jossa ruukin ympärille syntynyt venäläinen työläisyhdyskunta eli suomalaisen

maalaisväestön keskellä. Suomalaiset ja venäläiset veljeilivät lähinnä nassakan parissa salakapakaisissa.

Läntisen ja itäisen vallan kamppailu näkyi myös uskonnossa, kun Itä-Karjalan ortodokseja yritettiin käännättää luterilaisuuteen jatkosodan aikana. Alueella voimakkaana elänyttä kansanuskoa kritisoiin pakanuutena, ja puhdistuksiin käytiin ristiretkeläisten innolla. Suomalaisille ortodokseille tilanne näyttäytyi toisin. ”Viekkaat kalastajat” eivät kertoneet asukkaille, että Suomessa on myös ortodoksinen kirkko.

Matkailu Karjalassa lisääntyy jatkuvasti ja siten yhä useammalla on mahdollisuus muodostaa oma Karjala-kuvansa tämän päivän todellisuuden perusteella. Nykytulkintojen Karjala –teos osoittaa, että näkökulmia on monia eikä aiheesta voida puhua ilman ylimääräistä latausta. –KMN

Internet ei tee ohjaajia tarpeettomiksi

KL Raimo Vuorisen kasvatustieteen väitöskirja *Internet ohjauksessa vai ohjaus internetissä? Ohjaajien käsityksiä internetin merkityksestä työvälineenä* tarkastettiin 6.10. Vastaväittäjänä oli dosentti, tutkimusjohtaja Jyri Manninen (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Eira Korpinen.

Kevytkin säännöllinen harjoittelu vähentää oireita

TtM Tuulikki Sjögrenin fysioterapian väitöskirja *Effectiveness of a physical exercise intervention on the functioning, work ability, and subjective well-being of office workers – a cluster randomised controlled cross-over trial with one-year follow-up in the workplace* tarkastettiin 7.10. Vastaväittäjänä oli professori Gunnevi Sundelin (Uumajan yliopisto) ja kustoksena professori Esko Mälkiä.

Terveyden tavoittelu yhdisti ja erotti afrikkalaisia ja kolonialisteja

FM Markku Hokkasen yleisen historian väitöskirja *Quests for Health in Colonial Society. Scottish Missionaries and Medical Culture in the Northern Malawi Region, 1875–1930* tarkastettiin 14.10. Vastaväittäjänä oli Senior Research Fellow John McCracken (Stirlingin yliopisto) ja kustoksena professori Pasi Ihalainen.

Renormalisoidut ratkaisut toteuttavat vertailuperiaatteen

FL Toni Hukkasen matematiikan väitöskirja *Renormalized solutions on quasi open sets with nonhomogeneous boundary values* tarkastettiin 14.10. Vastaväittäjänä oli dosentti Visa Latvala (Joensuun yliopisto) ja kustoksena professori Tero Kilpeläinen.

Sosiaalinen tuki ja elämään tyytyväisyys pidentävät iäkkäiden ihmisten elinikää

TtM Tiina-Mari Lyyran gerontologian ja kansanterveyden väitöskirja *Predictors of Mortality in Old Age. Contribution of self-rated health, physical functions, life satisfaction and social support on survival among older people* tarkastettiin 20.10. Vastaväittäjänä oli professori Dorly J.H. Deeg (Vrije Universiteit, Amsterdam) ja kustoksena professori Taina Rantanen.

Nanorakenteet selville tietokonesimulaatioilla

FM Kari Rytkösen fysiikan väitöskirja *Electronic and structural studies of free and supported metal clusters and molecules* tarkastettiin 20.10. Vastaväittäjänä oli professori Purusottam Jena (Virginia Commonwealth University, USA) ja kustoksena professori Matti Manninen.

Pohjois-Savossa vaiennettiin 59 työväentaloa

FL Esa Ruuskasen Suomen historian väitöskirja *Viholliskuvien ja viranomaisiin vetoamalla vaiennetut työväentalot: Kuinka Pohjois-Savon Lapuan liike sai nimismiehet ja maaherran sulkemaan 59 kommunistista työväentaloa Pohjois-Savossa 1930–1932* tarkastettiin 21.10. Vastaväittäjänä oli yliassistentti Vesa Vares (Turun yliopisto) ja kustoksena professori Toivo Nygård.

Puumala-virus on haitallinen myyrillekin

FM Eva Kallion ekologian ja ympäristönhoidon väitöskirja *Experimental ecology on the interaction between the Puumala hantavirus and its host, the bank vole* tarkastettiin 26.10. Vastaväittäjänä oli professori Michael Begon (University of Liverpool, UK) ja kustoksena professori Johanna Mappes.

Tuntemattoman sotilaan ihmiskuva on yhä tuore

FL Merike Vardjan kirjallisuuden väitöskirja *Tegelaskategooriad ja tegelase kujutamise vahendid Väinö Linna romaanis "Tundmatu sõdur"* tarkastettiin 10.11. Vastaväittäjänä oli professori Kari Sallamaa (Oulun yliopisto) ja kustoksena professori Leena Kirstinä.

Lapsen metakognitiivinen tietous ja lukujotaidot ennustavat lukutaidon kehitystä

Psm Ulla Leppäsen psykologian väitöskirja *Development of Literacy in Kindergarten and Primary School* tarkastettiin 10.11. Vastaväittäjänä oli associate professor Rauno Parrila (University of Alberta) ja kustoksena professori Jari-Erik Nurmi.

Koulukiusaaminen on kiusaajalle vallantavoittelua

FM Päivi Hamaruksen kasvatustieteen väitöskirja *Koulukiusaaminen ilmiönä. Yläkoulun oppilaiden kokemuksia kiusaamisesta*

ta tarkastettiin 11.11. Vastaväittäjänä oli KT Mirja-Tytti Talib (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Pauli Kaikkonen.

Machiavelli toivoi poliittisempää kristinuskoa

YTL Paul-Erik Korvelan valtio-opin väitöskirja *The Machiavellian Reformation* tarkastettiin 11.11. Vastaväittäjänä oli professori Marco Geuna (Università degli Studi di Milano) ja kustoksena professori Kari Palonen.

Motivaatioilmaston yhteys aktiivisuuteen ja viihtymiseen liikuntatunneilla

LitM Markus Soinin liikuntapedagogian väitöskirja *Motivaatioilmaston yhteys aktiivisuuteen ja viihtymiseen liikuntatunneilla* tarkastettiin 11.11. Vastaväittäjänä oli professori Mikko Korkiakangas (Lapin yliopisto) ja kustoksena professori Lauri Laakso.

tietoniekka

Myyräkuumetta on vaikea vältellä

Myyräkuume on tuttu juttu tutkija **Eva Kalliolle**. Kallion väitöskirja kuumeen aiheuttavasta Puumalaviruksesta tarkastettiin lokakuussa. Hän on myös sairastanut myyräkuumeen. Miten tauti ilmenee?

– Vain noin neljäsosa myyräkuumeinfektioista diagnosoidaan. Myyräkuumeen oireita ovat päänsärky ja kuume. Tyypillisiä oireita

ovat myös pahoinvointi ja munuaisen vajaatoiminta. Mutta kun myyräkuumeen kerran sairastaa, saa elinikäisen vastustuskyvyn, Kallio kertoo.

Kallion väitöstutkimuksessa selvisi, että Puumalavirus säilyy hengissä jopa viikkoja isäntänsä metsämyyrän ulkopuolella. Onko myyrällä tai ihmisellä mi-

tään keinoja välttää tartuntaa?

– Myyrä ja virus ovat eläneet vuorovaikutussuhteessa jo pitkään ja ne ovat sopeutuneet toisiinsa. Siksi on oletettu, ettei virus juurikaan isäntänsä elämään vaikuta. Tutkimuksessani kuitenkin selvisi, että virus heikentää myyrän mahdollisuuksia selvitä talven yli. Virus tarttuu ihmiseen hengitysteiden kautta. Siksi kesämökeillä myyriä hävitettäessä voisi pitää muutaman viikon välin myrkyttämisestä siivoukseen sekä käyttää siivotessa hengityssuojaimia.

Onko Puumalassa erityisen paljon myyräkuumetta, vai miksi virus on nimetty Puumalaksi?

– Uudet virukset nimetään niiden löytöpaikan mukaan. Ensimmäisen kerran Suomessa eristetty myyräkuumeen aiheuttava virus löytyi Puumalasta pyydystetystä metsämyyrästä. -KMN

Exchange students take an interest in University Sports

Over 2,000 people per week participate in the University Sports' supervised exercise classes, which is no wonder, since there is such a lot on offer. An annual fee of 30 euros gives you access to over 80 different sports. So, not having enough money is a poor excuse for not exercising.

- The lack of time, however, is the most common reason for not exercising. Many students also have bad memories of physical education at school. Some feel that it is difficult to start exercising alone, while others say they do not have the equipment needed to start participating in a given sport, says the coordinator of University Sports, **Anneli Mörä-Leino**.

Mörä-Leino is particularly

pleased that international students have also taken advantage of the University Sports' services.

- International students favour outdoor courses since they enjoy exercising outdoors. The wide range of exercise possibilities could be used even more as bait in recruiting exchange students, Mörä-Leino suggests.

The University of Jyväskylä is the only university in Finland which provides students with exercise courses that can be included in their studies.

Exercise courses acquaint students with different sports and include lectures on health and nutrition, among other things.

- The feedback from the exercise courses has been very good. Students like the fact that

the courses are free and they also appreciate the atmosphere in the courses, which largely depends on the efforts of the instructors.

Competitiveness and vitality through guidance

Career planning today is very different from what it was over ten years ago. The once common long careers have turned into more short-termed employment contracts. Therefore, employees need to be able to define their market value and to sell their skills. It has been proven that the development of skilful labour and regional competitiveness has a direct correlation to guidance.

- According to various studies, guidance has tended to be focused on single selection situations rather than on life management in general, which has been a problem. Educational possibilities are becoming more diverse, which poses a challenge to clients: they have to be able to navigate an educational path that suits their specific needs. The needs of the labour market should

also be taken into consideration in planning education. The interests of different educational institutions have occasionally had an even greater impact on guidance services than the actual needs of the employers or the clients, notes **Raimo Vuorinen** from the Institute for Educational Research.

Europe as a whole has gradually acknowledged the significance of guidance. As its population is aging, the European Union has begun taking an interest in the effect that guidance has on competitiveness.

- The existing knowledge and skills should be put to use. Finland is currently dealing with the challenges of internal migration, as well as both the preservation of various facilities in sparsely populated areas and the adequacy of facilities in growing city centres. The reverse of global competition, that is, the relocation of production to

other countries, whittles away at regional competitiveness and vitality, Vuorinen surmises.

The EU Conference on Lifelong Guidance Policies and Systems: Building the Stepping Stones was held in Jyväskylä in November. Over 160 experts in the field from across Europe participated in the conference.

Finns should take more initiative

Multicultural tutoring occurs when a tutor and her/his tutee come from different cultural backgrounds. The fact that each participant learns from the other is an essential aspect of multicultural tutoring.

- It also requires the openness and willingness to encounter another person. Multicultural tutoring is also a journey into the depths of one's self, surmises **Sauli Puukari**, a lecturer in tutor education at the Department of Teacher Education.

Kalenteri löytyy sivulta [www.jyu.fi linkistä tapahtumakalenteri](http://www.jyu.fi/linkistä_tapahtumakalenteri).

Väitöksiä

The University's International Office is responsible for providing guidance to international students.

- They have successfully promoted internationality, and the demands of internationality are increasingly recognised at the departmental level as well, Puukari believes.

The University helps international students to settle into their new culture, for example, by providing them with host and tutor families and arranging evening gatherings and get-acquainted meetings. Puukari feels that the Finns really should take a long look at themselves in the mirror in terms of their attitudes toward foreigners.

- We should take more initiative and lower the threshold for getting acquainted with foreign people.

1.12. klo 12 S212, Seminarium. **TL Tuuli Pitkäsen** väitöskirjan *Alcohol Drinking Behavior and its Developmental Antecedents* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Klaus Helkama (Helsingin yliopisto) ja kustoksena dosentti Katja Kokko.

1.12. klo 12 Blomstedtin sali, Villa Rana. **FL Ari Viinikaisen** luonnontieteellisen alan (tietotekniikka) väitöskirjan *Quality of Service and Pricing in Future Multiple Service Class Networks* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä tutkimusprofessori Pertti Raatikainen (Valtion teknillinen tutkimuskeskus) ja kustoksena professori Timo Hämäläinen.

1.12. klo 12 KEM4, Kemian laitos. **FM Keijo Mäntykosken** organaisen kemian väitöskirjan *PCBs in processes, products and environment of paper mills using wastepaper as their raw material* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Kari Hartonen (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Kari Rissanen.

1.12. klo 12 JT 120, Juomatehtaan auditorio. **FL Hanna Lindbergin** taidehistorian väitöskirjan *Vastakohtien IKEA, Ilean arvot ja mentaliteetti muuttuvassa ajassa ja ympäristössä* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Harri Kalha (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Annika Waenerberg.

4.12. klo 12 Blomstedtin sali, Villa Rana. **KM Maija-Liisa Linnilän** erityispedagogiikan väitöskirjan *Kouluvalmiudesta koulun valmiuteen. Poikkeuksellinen koulunaloitus koulumenestyksen, viranomaislausuntojen ja perheiden kokemusten valossa* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Timo Ahonen ja kustoksena professori Paula Määttä.

8.12. klo 12 FYS1, Fysiikan laitos. **FM Sara Busin** epäorgaanisen ja analyttisen kemian väitöskirjan *Synthesis, characterization and thermal properties of new quaternary ammonium compounds: new materials for electrolytes, ionic liquids and complexation studies* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Matti Haukka (Joensuun yliopisto) ja kustoksena professori Jussi Valkonen.

8.12. klo 12 Blomstedtin sali, Villa Rana. **FL Rui Wu'n** luonnontieteellisen alan (tietotekniikka, tietoliikenne) väitöskirjan *Methods for Space-Time Parameter Estimation in DS-CDMA Arrays* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Liviu Goras (Faculty of Electronics and Telecommunications, Gh. Asachi Technical University, Romania) ja kustoksena professori Tapani Ristaniemi.

9.12. klo 12 H320, Historica. **KM Tanja Vehkakosken** erityispedagogiikan väitöskirjan *Leimattu lapsuus? Vammaisuuden rakentuminen ammatti-ihmisten puheessa ja teksteissä* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Eija Kärnä-Lini (Joensuun yliopisto) ja kustoksena professori Paula Määttä.

9.12. klo 12 Auditorio 2, Agora. **YTM Marko Kauppisen** valtio-opin väitöskirjan *"Maoism" as an ideological construction* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä Associate professor Guo Xuetang (Tongji University) ja kustoksena professori Pekka Korhonen.

9.12. klo 12 Blomstedtin sali, Villa Rana. **YTM Anu Leinosen** väitöskirjan *Vanhusneuvoston funktioita jäljittämässä*.

Hannikaisenkatu 29, 40100 JYVÄSKYLÄ
Puhelin (014) 3377 900 info@hotellimilton.com
www.hotellimilton.com

Tutkimus maaseutumaisten kuntien vanhusneuvostoista tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori (emeritus) Simo Koskinen (Lapin yliopisto) ja kustoksena professori Jyrki Jyrkämä.

9.12. klo 12, Paulaharjun sali, Villa Rana. **FM Toni Heikkisen** matematiikan väitöskirjan *Self-improving properties of generalized Orlicz-Poincaré inequalities* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Jana Björn (Lindköpings Universitet, Ruotsi) ja kustoksena professori Pekka Koskela.

9.12. klo 12 S212, Seminarium. FM **Maarit Knuutilan** etnologian väitöskirjan *Kansanomainen keittämisen taito* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Kaija Heikkinen Joensuun yliopistosta ja kustoksena professori Pirjo Korhikanen.

Tapahtumia

5.12. klo 13–16 Lea Pulkkinen Sali, Agora. **Tutkimuksen arviointi ja julkaisupolitiikka -seminaari**. Lisätietoja:

Paula Määttä, puh. (014) 260 1650, pamaatta@edu.jyu.fi

13.12. klo 16–17 Kaupungin kirkko. **Seminaarinmäen kauneimmat joululaulut**. Lisätietoja: Kirsi Torkkola, puh. (014) 260 1016, kirsi.torkkola@adm.jyu.fi

13.12. klo 14–16 juhlasali C1, yliopiston päärakennus. **Ikääntyvien yliopiston yleisluentosarja**. *Professori Reijo Pajamo: Joululaulut luovat joulun tunnelman*. Mukana Ikääntyvien yliopiston Seniorikuoro. Lisätietoja: Jaana Rossi, puh. (014) 260 3738, jaana.rossi@cec.jyu.fi, www.cec.jyu.fi/kesayo/U3A

14.12. klo 18.00, juhlasali C1, yliopiston päärakennus. **Studia generalia -luento**. *Kenraali Gustav Hägglund: Israel ja arabit, mahdoton yhtälö?* Lisätietoja: Liisa Harjula, puh. (014) 260 1054, liisa.harjula@adm.jyu.fi

2007

7.3. klo 18.00–21.00, juhlasali C1, yliopiston päärakennus. **Yliopiston Vuosisuhla**. Lisätietoja: Kirsi Torkkola, puh. (014) 260 1016, kirsi.torkkola@adm.jyu.fi

JONNA MARKKULA

Seuraava Tiedonjyvä ilmestyy 9.2.2007. Siihen tulevan aiheiston pitäisi olla toimituksessa 16.1.2007 mennessä.

Tutkimusohjelman ”Pohjoiset tilat” apurahat

Tutkimusohjelma ”Pohjoiset tilat”: valtioiden, yhteiskuntien ja alueiden muodostuminen, kulttuurien kohtaaminen sekä aatteiden ja identiteetin muovautuminen pohjoisessa Euroopassa vuoden 1800 jälkeen.

Tutkimusohjelman ”Pohjoiset tilat” tarkoituksena on synnyttää pohjoista Eurooppaa koskevaa uutta tutkimusta ja tieteellistä yhteistyötä. Tutkimus-ohjelmaa rahoittavat Riksbankens Jubileumsfond, Östersjöstiftelsen, Suomen Kulttuurirahasto, Svenska litteratursällskapet i Finland, Svenska Kulturfonden, The Estonian Science Foundation ja Nordforsk.

Hakemukset tulee jättää **31.01.2007 mennessä**. Lisätietoja tutkimus-ohjelmasta ja hakuprosessista on saatavissa Riksbankens Jubileumsfondenin kotisivuilta www.rj.se. Tutkimusohjelman koordinaattorina toimii **Torbjörn Eng**, puh. +46 (0)8 6084672 tai +46 (0)735 256453, sähköposti torbjorn.eng@rj.se

SVENSKA KULTURFONDEN

Riksbankens
Jubileumsfond

norden

NordForsk

ÖSTERSJÖ-
STIFTELSEN

EESTI TEADUSFOND

Tuloksellinen vuosi on takana. Nyt on aika hengähtää, kerätä uusia voimia ja nauttia joulun juhlasta.

Esitän koko henkilökunnallemme, kaikille opiskelijoillemme ja yhteistyökumppaneillemme sydämelliset kiitokset erinomaisesta työstä, hyvästä yhteishengestä sekä esimerkillisestä sitoutumisesta yliopistomme kehittämiseen.

Toivotan teille kaikille

*joulurauhaa ja
onnea vuodelle 2007*

*Aino Sallinen
rehtori*

JONNA MARKKULA

Kirjaston
tuotteita

Yliopiston
PR-tuoteuutuuksia, kuten
kampuskartta-hiirimatto
ja soihtulogo-muki

Luontomuseon
kaupan
kortteja ja julkaisuja

*Perinteiset
Joulumyyjäiset*

yliopiston kirjastossa
12.–13.12.2006 klo 10–15

Tervetuloa!

**Arkeen ja juhlaan,
opiskelijalounaasta karonkkaan,
suolaisen tai makean nälkään ...**

Ruoka-, kahvi- ja juhlapalveluja
yliopiston alueella.
Tule käymään tai tutustu palveluihimme
nettisivujemme kautta.

www.sonaatti.fi

Tervetuloa

SONAATTI

Tervetuloa

www.sonaatti.fi